

Vaduguns

Otrdiena ● 2020. gada 18. februāris

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Vai mūsu vizītkarte? ◀ 9.

Foto - E. Gabranovs

“Daba. Tuvplāns. Interpretācija”. Izstāde bibliotēkā būs skatāma līdz 14.martam. Līga Bule mudināja Ketiju (foto - no labās) pastāstīt, kā tapa uzdevumi skolotājiem. “Izvēlējāmies tehnikas, kas liktu skolotājiem izpausties neierastās jomās, izkāpt no komforta zonas,” jokoja jauniete.

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē Balvu Centrālajā bibliotēkā pulcējās mākslas skolas pedagogi, audzēkņi, kā arī ciemiņi, lai priečatos par kārtējo mākslas skolas radošā kolektīva izstādes “Kopā” atklāšanu. Izstādes “Daba. Tuvplāns. Interpretācija” organizatore Līga Bule atgādināja, ka pirms gada šo tēmu izvēlējās mākslas skolas absolventi.

Taujāta, cik gadus notiek Balvu Mākslas skolas pedagogu tradicionālās izstādes, L.Bule atzina, ka uz šo jautājumu nav nemaz tik viegli atbildēt: “Tās ir notikušas daudzās vietās. Ja runā par tematiskajām izstādēm, tad, manuprāt, šis ir piektais gads. Katru gadu tēmas izvēle skolotājiem ir liels noslēpums līdz pat pēdējam brīdim. Pērn tēmu un tehniku izvēlējās 7.klasses skolēni.” Lūgta atklāt, kā skolotāji vērtēja ziņu, ka skolēni viņiem izraudzījās uzdevumus strādāt neierastās tehnikās, piemēram, mākslinieci Olgai Rečei izpausties datorgrafikā, Līga atklāja, ka skolotāji bija sajūsmā un izaicinājumu pienēma. Kāda tēma būs nākamā? Tas tiks atklāts tikai 2020.gada izstādes atklāšanas dienā. Parasti tas ir interesants process, kādā veidā tiek noskaidrota nākamā gada tēma. Arī šoreiz Līga Bule pārsteidza visus, uzticot tēmas izvēli Balvu Mākslas skolas krustēvam un krustmātei - Balvu bibliotēkas vadītājai Rutai Cibulei un

māksliniekam Osvaldam Zvejsalniekam, kuri tēmu pauda īsā video uzrunā. Nākamā gada tēma būs latgaļu tautas posokas (pasakas) ilustrēšana.

Balvu Centrālās bibliotekas vadītāja Ruta Cibule neslēpa, ka devusies apskatīt darbus vairākas reizes: “Es jau dzīvoju kopā ar izstādi. Ko var teikt? Mīlie mākslas skolas pedagogi, jums kārtējo reizi ir izdevies mūs pārsteigt. Ir dzījas aizdomas, ka jums izdevies pārsteigt arī vienam otru. Beidzot ir tā, ka, ienākot zālē, nav skaidrs, vai tas ir Olgas, Līgas, Elitas, vai citas kolēģes darbs. Šodien nekas nav skaidrs, tāpēc intriga ir interesanta.” Ari Balvu Mākslas skolas direktore Elita Teiļāne atklāja savas izjūtas: “Pirmkārt, ļoti patikami atkal būt bibliotēkā, šeit vienmēr jūtāmies gaidīti, un ir prieks redzēt kopā darbus, kuros skolotāji, katrs ar savu rokrakstu, ir izpaudušies neierastās tehnikās. Otrkārt, Līgai lieliski izdodas būt par izstādes kuratori, katram atrast *atslēdzīju*, lai iedvesmotu darīt.” Direktore Līgai uzdzīvināja keramiķes Līvas Ločmeles darinātu keramikas blodiņu ar septiņu smaržu svecītēm, kas, kā zināja teikt Elita, dāvās Līgai 140 gaismas stundas. Savos iespaidos dalījās arī citi mākslinieki. “Šķiet, ka man bija visgrūtākais darbs, jo datorgrafikas tehnikā nedarbojos, bet es ļoti centos,” paskaidroja Olga Reče. Ari Astra Tjunīte priečājās par iespēju piedalīties izstādē: “Katrs, kas esam kaut ko radījuši, paši esam kā mākslas darbi. Tas ir ļoti skaisti!”

Īszinās

mantojuma vērtību, un to iekļaušanai sarakstā ir plašs attiecīgās kopienas atbalsts un līdzdalība.

Lesaka atlikt reformu

Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa Monitoringa komitejas eksperti konstatējuši vietējās demokrātijas pārkāpumus Latvijā administratīvi teritoriālās reformas procesā, aicinot Latvijas valdību un Saeimu atlikt reformu, līdz tiks nodrošinātas godīgas, efektīvas konsultācijas ar pašvaldībām un iedzīvotājiem. Kopumā secināts, ka administratīvi teritoriālās reformas procesā konsultācijas ar iedzīvotājiem un pašvaldībām nav bijušas atbilstošas un savlaikus veiktas, bet gan formālas, tādējādi pārkāpjot Eiropas vietējo pašvaldību harti.

Nākamajā
Vadugūnī

● Vjetnama pārsteidz ar
krāšņo dabu
Strādā un ceļo vienlaikus

● Kā Eiropa nāk mums tuvāk
Veiksmes stāsti

Vēl var pieteikties

Līdz 12.martam Balvu novada pašvaldībā jebkura fiziska vai juridiska persona, aizpildot anketu, var pieteikties darbam Balvu novada Uzņēmēju padomē.

Tuvojas Pelnu diena

Prāvests Oļģerts Misjūns atgādina, ka 26.februāris ir Pelnu trešdiena, kad sāksies gavēnis. Viņš informē, ka dievkalpojums notiks plkst. 10.00 Bēržos un plkst. 12.00 Augustovā.

Plāno papildināt mantojuma sarakstu

Līdz 30.maijam Latvijas Nacionālais kultūras centrs turpina pieņemt pieteikumus Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstam. Nacionālo nemateriālā kultūras mantojuma sarakstu veido vērtības, kas uzskatāmas par valsts aizsargājamu nemateriālā kultūras

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Atsaucos aicinājumam izbaudīt ziemu Ziemeļlatgalē, izvēloties Baltinavas novada piedāvājumu doties pār-gājiens uz Puncuļovas pilskalnu, izstaigāt Tiesas sila apkārti, uzķāpt Zvanu kalnos. Šīs vietas bija svešas, vien zināju, ka tās ir dažādiem nostāstiem apvītas. Pār-gājiens laikā koloritos stāstījumos to atklāja baltinaviete, skolotāja Anita Ločmele, atsaucoties uz dzirdēto no saviem un vīra vecākiem un vecvečākiem. "Ja ir stāsts, tad atdzīvojas arī parasti krūmi," secināja pārgājiens dalībniece Ruta Cibule. Teikas par šīm vietām joprojām dzīvo cilvēku atmiņās, lai arī māju un iedzīvotāju skaits iet mazumā. Apsūno un zemē iegrīmst akmeņi, kas liecināja par kulta vietām, svētvietām, reiz bijušām mājām - pasta, skolas ēkām. Lejā pie Puncuļovas pilskalna manāms ezeriņš, kuram nepiekļūt, tik staigni un purvaini tā krasti. Ak, kādas zaļumballes pilskalnā reiz rīkotas! Un tie puiši, kuri ar mocīšiem spējuši izbraukt pašā augšā pa šauru tacīnu, bijuši istī varoņi. Nu savas spējas uzķāpt augstajos pilskalnos, pāriet pa vecu laipīnu vai šķērso upi pa sakritušiem kokiem izmēģināja arī vairāk nekā divdesmit pārgājiens dalībnieki. Visi pārliecinājās, cik daudz šajā laikā var ieraudzīt un pamaniit dabā. Fotogrāfijas nelaus samelot mājiniekiem, ka Pazzlaukas mežos jau zied zilās vizbulītes, bet seno pilskalnu sāni vēl klāti baltiem sniegim. Tāpēc mirkli ar karstas tējas, kafijas un sviestmaiziņu baudīšanu droši varēja saukt gan par ziemīgu, gan pavasarīgu pikniku.

Latvijā

Gūst panākumus Siguldā. Latvijas bobslejisti Oskars Ķibermanis un Matīss Miknis svētdien Siguldas trasē izcīnīja Eiropas čempionu titulu, kā arī nodrošināja otro vietu Pasaules kausa kopvērtējumā divnieku konkurencē. Līdz ar to Latvijas sportisti Siguldā izcīnīja uzvaras visās sacensībās vīriešu konkurencē. Skeletonā savu 11. Eiropas čempiona titulu un 9. Pasaules kausa kopvērtējuma uzvarētāja godu izcīnīja Martins Dukurs, bet sestdien Ķibermanis/Miknis uzvarēja Pasaules kausa posmā.

Pārzīmē Latvijas novadu karti. No Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumprojekta ir svītroti iepriekš iekļautie novadu izveidošanas noteikumi. Deputāti pieļauj iespēju drīzumā arī pārskatīt valsts attīstības plānošanas dokumentos ierakstītos trīsdesmit (21 + 9) attīstības centrus, iespējams – pievienojot tiem jaunus.

Sola palidzēt Misānei. Valsts prezidents Egils Levits sasaucis atbildīgo iestāžu vadītāju sapulci, lai vienotos par turpmāko rīcību Dānijs apcietinātās latvietes Kristīnes Misānes lietā. Levits video uzrunā iedzīvotājiem uzsvēris, ka jau vairākus mēnešus gan viņš, gan citas Latvijas institūcijas ir aktīvi iesaistītas, lai palidzētu Misānei, solot neapstāties un turpināt par viņu rūpēties.

Atstāj amatu un saņem pabalstu. Atstājot Valsts policijas priekšnieka amatu, Ints Ķuzis saņemis apmēram 18 000 eiro lielu atvaiļināšanās pabalstu, kā arī vairākus desmitus tūkstošus eiro par neizmantotiem atvaiļinājumiem. Atvaiļināšanās pabalsts Ķuzim izmaksāts četru mēnešu apmērā, savukārt otra kompensācija veidojas, jo bijušais policijas priekšnieks nav izmantojis 253 atvaiļinājuma dienas. Pēc viņa paša teiktā, otrā pozīcija veido vairākus desmitus tūkstošus eiro.

Krit siltuma rekordi. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs paziņoja, ka aizvadītajā pirmdienā gaisa temperatūra Latvijā pakāpusies līdz +7, +12 grādiem, visā valstī pārspējot 17.februāra siltuma rekordu, kā arī sasniedzot augstāko temperatūru kopš novembra. Lielākais siltums skāris Kurzemē un Zemgali. Iepriekšējā augstākā gaisa temperatūra, kas reģistrēta šajā datumā Latvijā, bija +8,9 grādi 1925. un 1934.gadā.

Zināmi čeku loterijas balvu ieguvēji. Paziņoti Valsts ieņēmumu dienesta rīkotās čeku loterijas gada izlozes lielo naudas balvu ieguvēji. No 56 čekiem, kas piedālījās gada izlozē, noskaidrots 10 000 eiro ieguvējs, kā arī vēl deviņi laimīgie, kuri savā bankas kontā saņems kādu no četrām 5000 eiro naudas balvām un piecām naudas balvām 1000 eiro vērtībā.

Septiņdesmit fakti

"Vadugunij" - 70

21. 1971.gada aprīļa sākumā "Vaduguns" redakcija maina telpas – no pilsētas izpildu komitejas uz ēku Padomju ielā 7 (tagadējā Teātra iela). **22.** 1973.gadā "Vaduguni" abonēja 9 150 abonentu. Janvāri turpinājās Balvu pansionāta būvniecība, februāri ekspluatācijā nodeva Balvu poliklīniku, bet 7.novembrī Balvos atklāja Ķeņina pieminekli. **23.** 1974.gada janvāra nogālē "Vaduguni" lasāms, ka aizliegts turēt suņus un kaķus komunālajos dzīvokļos ar kopējo virtuvi bez pārējo īrieiku piekrīšanas. **24.** Jūlijā sākumā rajona dermatologe I.Šmitre lasītājus brīdina par sifilisa briesmām. **25.** 1975.gada 5.martā "Vaduguns" svinēja savas pastāvēšanas ceturtdaļgadsimta jubileju. Par ilggadēju darbu Goda rakstus saņēma redaktors V.Sanders, vietniece A.Buža, atbildīgā sekretāre A.Gutāne un citi darbinieki. **26.** 1976.gadā 1.aprīlī "Vaduguns" rakstīja, ka Balvos ar smailošanu nodarbojas jau vairāk nekā pussimts skolēnu. **27.** 1977.gada augustā lasītāji lūdz vaduguniešus noskaidrot, kāpēc svētais ūdens nebojājas. **28.** 1978.gada februārī Balvu telegrāfa kolektīvs informēja, ka mēnesi nosūta un pieņem apmēram deviņus tūkstošus telegrammu. **29.** 1979.gada jūnijā turpinājās Kupravas vidusskolas celtniecība. "Vaduguns" informēja, ka skolā mācīsies 660 skolēni (skolu atklāja oktobri). **30.** 1980.gada sākumā rajona darbjaudis apņēmās nodot ekspluatācijā 5 dzīvojamos namus ar 168 dzīvokļiem, 35 Līvānu tipa dzīvojamās mājas, 10 cūku fermas ar 2815 stāvvietām un izveidot 12 km ceļu ar šķembu segumu (Balvi-Kuprava).

Laikraksta „Vaduguns“ redakcijas kolektīvam 25 gadu jubilejā

Pavasara vējus gaisīš dzīrdi!
Lemeži rada saulei spozīkai.
Labi uguns vajadzīga sirdī,
Labī vārdi vajadzīgi tāi.
Nes tās, «Vaduguns», nes saviem
jaudim,

Tava kuplā laižītāja saime,
Tavu līdzstrādnieku darbīgs pulks!
Izrēt zemē graudus — līela laime,
Lai ap tevi sāro saules spulgī!
Ei un atver droši vietas durvis,
«Vaduguns», tu labais rakstu burvī!

ANDRIS VĒJĀNS

1975. gada 1. martā

"Vaduguns" – 25. Dzejnieks Andris Vējāns "Vadugunij" veltīja dzejoli.

* Turpinājums sekos...

Mācību brauciens

Apgūst dānu pieredzi tehnoloģijās

Balvenieši Dānijs. Skolotāja I.Circene atklāj, ka viens no braucienā ieguvumiem bija angļu valodas zināšanu uzlabošana.

Irena Tušinska

No 3. līdz 7.februārim 25 Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas (BPVV) skolēni un pedagoģi Inese Circene, Maruta Laicāne, Gunīta Čubare un Iluta Balule viesojās Dānijas privātskolā "Magleby Fri & Efterskole", kurā mācīs bērni ar disleksiju. Braucienā mērķis bija apmainīties ar pieredzi informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā un to izmantošanā mācību procesā, kā arī iepazīt dānu kultūru, dodoties ekskursijās un apmeklējot dažādas kultūrvēsturiskas vietas un muzeju.

Dānijs galvaspilsēta Kopenhāgena balveniešus sagaidīja ar pavasarīgi Saulainu laiku, kas ļāva apskatīt pilsētu, pastaigājoties pa tās skaistākajām un ievērojamākajām vietām. Lai gan viens no BPVV skolēnu mērķiem bija iepazīt, kā modernās tehnoloģijas tiek izmantotas mācību procesām skolā, balvenieši labprāt izmantoja iespēju apmeklēt arī zinātnes centru "Experientarium", kur ikviens apmeklētājs interaktīvā veidā var mācīties par cilvēka ķermenī, pārbaudīt savas fiziskās spējas, iziet gaismas un sajūtu labirintu, kā arī darīt citas aizraujošas lietas.

Ciemiņi iepazīna arī skolas "Magleby Fri & Efterskole" apkārnē esošos kultūrvēsturiskos objektus. Balvenieši viesojās "Skovsgard" pili, ko pēc pils pēdējās īpašnieces gribas mantojis dabas fonds, ierīkojot tur kultūrvēstures muzeju un izglītojošu centru. "Bijām aizbraukuši arī uz dabas parku "Vilde Heste", kas latviešu valodā nozīmē 'savvaļas zirgi'. Apskatījām skolas tuvumā esošo nelielu ostas pilsētu Bagenkop. Trešdien devāmies ceļā uz Dānijas otru lielāko pilsētu Arhusu, kur atrodas

"Moesgaard" muzejs, pa ceļam izbaudot Dānijs ainavas – plašos līdenumus, tiltus, kas savieno salas, ostas, tradicionālās dānu mājas un vēja ģeneratorus. "Moesgaard" muzejs jau pēc ārējā izskata vien ir ļoti interesanta un neparasta ēka. Muzejā interaktīvā veidā parādīts cilvēka evolūcijas stāsts. Ar interesi aplūkojām arī tobriid pieejamo īpašo izstādi par Pompejiem un Vezuva vulkāna izvirdumu," par Dānijs redzēto stāsta BPVV angļu valodas skolotāja Inese Circene.

Istenojot vizītes mērķi – apgūt jaunu pieredzi tehnoloģiju jomā, ceturtdien BPVV pārstāvji piedalījās mācību stundās, kuru laikā mācījās "Micro:bit" programmēšanu. Savukārt pēcpusdienā devās ekskursijā uz Svendborg pilsētu, bet vakarā sekoja projekta aktivitāšu izvērtējums, aplieciņu izsniegšana un dānu tradicionālā ēdienu baudīšana.

Skolotāja I.Circene, kā arī paši skolēni atzīst, ka viens no galvenajiem ieguvumiem braucienā laikā bija iespēja praksē izmantot angļu valodas zināšanas, kā arī vairāk uzzināt par Dānijs dabu un kultūru. Vairākiem skolēniem šis bija pirmais ārzemju brauciens un pirmais lidojums ar lidmašīnu.

Skolēnu pašpārvaldes prezidente, 12.klases skolniece Laura Garā, arī agrāk ir viesojusies ārzemēs, katrā no braucieniem gūstot jaunu pieredzi, draugus un iepazīstot citas valsts kultūru. Jauniete atzīst, ka šoreiz ļoti vērtīga bija iespēja praktiski pielietot svešvalodu, jo jau martā viņai jākārto gala eksāmens angļu valodā. Arī iemācīties "Micro:bit" programmēšanu bija lietderīgi un interesanti. Savukārt Dānijs daba un kultūra daudzējādā ziņā izrādījās līdzīga Latvijai. "Dānijs ir ūdens zeme, ar skaiļiem ezeriem un jūru. Tomēr tādi meži kā Latvijā nav atrodami nekur citur," lepojas Laura.

Foto - no personīgā arhīva

Kā vērtējat šī gada konkursa "Supernova" uzvarētājus?

Viedokļi

Gribētu, lai Latvija beidzot tiek līdz finālam

KRISTĪNA LAPŠA, kultūras centra "Rekova" vadītāja

Konkursa uzvarētājas Samantas Tīnas dziesmā kopā salikta dažādu žanru mūzika. Ari ūrija atzina, ka tas ir tik liels sajaukums, ka šo kompozīciju nevar pieskaitīt nevienam

konkrētam mūzikas žanram. Tomēr piekrītu, ka skatuviski no visiem deviņiem viņai bija vislabāk izveidota priekšnesums.

Mana personīgā favorīte bija Dimanta, kurās jautrā dziesma par mīlestību *pajēma* ar savu šarmu un dvēseliskumu. Samanta, protams, vokāli, estētiski un izpildījuma ziņā bija ļoti laba. Turklāt viņas priekšnesums jau ir pilnībā gatavs "Eirovīzijas" skatuvei. Ari piedzīdājums ir *lipīgs*, prātā paliekošs. Tomēr piekrītu ūrijai, ka dziesma ir pārāk samiksēta.

"Eirovīziju" skatos jau aptuveni 20 gadus – gan pusfinālus, gan finālus. Mani interesē lielvalstu sniegums, ari Krievijas pārstāvja uzstāšanās un Balkanu valstu priekšnesumi. Vai ar Samantas dziesmu Latvija tiks līdz "Eirovīzijas" finālam, atkarīgs no ļoti daudziem faktoriem. Samantai šobrīd jāpacenšas sevi popularizēt. Viņai jau ir ļoti pārdomāts video-klips. Samanta ir ļoti populāra Lietuvā, tas arī var nostrādāt viņas labā. Kā uzsvēra konkursa "Supernova" ūrija, Samantai, uzstājoties "Eirovīzijā", nevajadzētu mainīt tērpa krāsu, jo šķiet, ka sarkanā ir mūsu veiksmes krāsa. Ari Laura Rizoto un Aminata uzstājās sarkanos tērpos.

Runājot par kopējo konkursa "Supernova"

dalībnieku uzstāšanās līmeni – nav gluži tā, ka nebija, no kā izvēlēties. Bija arī mierīgas, liriskas dziesmas, piemēram, Mika Dukura kompozīcija. Klausoties tās dzīļdomīgajos vārdos, mūzika pat nedaudz piemirsās. Bija arī kaut kas jauns, kas patiktu jauniešiem. Piemēram, dziesma par T-krekliņiem. Taču parasti "Eirovīzijā" uzstājas ar kompozīcijām par mīlestību vai kādu aktuālu tēmu.

Sekoju līdzi bukmeikeru prognozēm, un izskatās, ka šogad būs interesants konkursss. Ja godīgi, uzskatu, ka pēdējo piecu gadu laikā bukmeikeri ar savām prognozēm ir izjaukuši konkursa "Eirovīzijā" būtību, jo viņi tajās jau iepriekš sadala pirmās vietas. Piemēram, viņi saka, ka uzvarēs Zviedrija. Cilvēks, to zinādams, klausās zviedru dziesmu un domā: "O, jā! Tā ir forša." Tādējādi bukmeikeri ir ietekmējuši cilvēka viedokli, un viņš vairs nevērtē objektīvi. "Eirovīzija" tagad ir vairāk bukmeikeru darba laucipš.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, kad konkursam "Supernova" televīzijā bija atvēlēti divi raidījumi, šogad bija tikai viens pusfināls ar deviņiem dalībniekiem. Agrāk varēja izvēlēties no lielāka skaita, šogad bija tikai deviņas dziesmas. Nezinu, vai tas ir pareizā-

kais variants. Piemēram, šobrīd ir izvērtusies ažiotāža ap Markusu Rivu, kurš arī bija iesniedzis savu dziesmu, bet tā arī netika finālā.

Šogad konkursa uzvarētāju noteica tikai skatītāju balsojums. Manuprāt, būtu godīgāk dalīt skatītāju un ūrijas balsis uz pusēm. Turklat mēs jau nezinām, cik daudz mūsu balsojums ietekmē vērtējumu. Varbūt jau ir iepriekš izlemts, pēc principa – labi, uzliekam to skatītāju balsojumu, bet brauks tāpat Samanta Tīna. Mēs ar draugiem bijām šokā to gadā, kad uz "Eirovīziju" devās dziedātāja Ann Mari, kuras vīrs bija konkursa "Supernova" producents un galvenais sponsors. Tas likās negodīgi, ari dziesma nebija īpaši laba. Uzpirktie varianti, šķiet, vienmēr ir labi redzami.

Šogad, skatoties "Muzikālo banku", ievēroju ļoti spēcīgas dziesmas, piemēram, Markusa Rivas un Dināras duets - lieliska, skaista, *lipīga* dziesma. Vai, piemēram, pirms vairākiem gadiem bija vienkārši lieliska dueta Linda Leen un Arņa Medņa dziesma, kas netika uz "Eirovīziju" tikai tāpēc, ka bija atskanota divas nedēļas pirms noteiktā termiņa. Bet, protams, novēlu Samantai visu iespējamo veiksmi "Eirovīzijā", jo gribas, lai Latvija beidzot tiek pāri tam pusfinālam.

Fakti

- 8.februārī konkursa "Supernova" skatītāji lēma, ka Latviju "Eirovīzijā" pārstāvēs dziedātāja Samanta Tīna ar dziesmu "Still Breathing".
- Šogad "Eirovīzijas" dziesmu konkursss risināsies Rotterdamā, Nīderlandē.
- Latvija par iespēju ieklūt finālā cīnīsies otrajā pusfinālā, kas notiks 14.maijā.

Latvijai jāmēģina parādīt daļu no savas identitātes

LINDA VITOLA, mūzikas skolotāja Balvu Mūzikas skolā un Tilžas vidusskolā

Latvijai būtu jāpiedalās "Eirovīzijā" arī turpmāk. Lielākais ieguvums ir tas, ka Latvijas

vārds parādās pasaulei un tiek veicināta atpazīstamība. Tā ir iespēja vienoties kopējā Eiropas sajūtā ar citām valstīm. "Eirovīzijas" pasākums nav mūzikas industrijas sastāvdaļa, tomēr ir vērā nemams kultūras pasākums.

Priekšnesumam "Eirovīzijā" jābūt oriģinālam un orientētam uz skatītājiem. Tas ir televīzijas šovs, kuru savos ekrānos vēro miljoni. Tāpēc ļoti liela nozīme ir vizuālajiem piesaistes momentiem, jo šis pasākums ir mūzikas un šova apvienojums. Lai Latvijas priekšnesums iepatiktos, uz 100% jānostrādā visam – jāizvēlas atmiņā paliekoša dziesma ar spēcīgu mūzikālo materiālu, jābūt vārdiskam vēstijumam, kas spēj uzrunāt dažādu auditoriju, kā arī harizmātiskam izpildītājam ar spēcīgu un izglītotu vokālu. Tāpat jābūt spēcīgai dziesmas režisoriskai idejai un tās realizācijai ar speciāli izstrādātu savu (bet ne organizatoru piedāvātu) oriģinālu gaismu un scenogrāfisko izpildījumu. Uz konkursu būtu jāsūta tobrīd talantīgākais un vokāli varošākais mākslinieks, kurš ir mākslinieciski nobriedis un pašpārliecināts, lai dziedātu tik milzīgai auditorijai. Ir jābūt māksliniekam ar savdabigu

pasaules skatījumu un personības spēku. Ne velti lielās "Eirovīzijas" uzvarētājiem bijuši priekšnesumi, kas bijuši vai nu, vienkārši runājot, pilnīgi traki un atšķirīgi, vai tādi, kas spēj notvert skatītāju uzmanību ar kaut ko vizuāli krāšņu vai patikamu dziesmas melodiju. Latvijai būtu jāmēģina parādīt to, kas ir daļa no mūsu identitātes. Mūsu stiprā puse ir muzikāla folklora, akadēmiskā un kora mūzika, kas ir tik augstā līmenī, kā nekur citur pasaulei. Tas viss, apvienojumā ar mūsdienīgiem izteiksmes līdzekļiem, skanētu un izskatītos oriģināli un jaudīgi. Mums jākoncentrējas uz to, kas mums ir, nevis uz to, kā nav. Vērtējot Samantas Tīnas dziesmu "Still Breathing", kas uzvarēja konkursā "Supernova" un līdz ar to pārstāvēs Latviju "Eirovīzijā", uz pārējo dziesmu fona tā bija ekspresīva. Ari Samantas Tīnas balss ir diezgan jaudīga. Tāpat uzskatu, ka dziesma ir bāudīma, bet vai Latvija ar to varēs pārsteigt Eiropu, šaubos. Protams, ari iepriekšējos gados esmu skatījusies "Eirovīziju". Piemēram, patika Intara Busuļa dziesma, bet viņš pārējis,

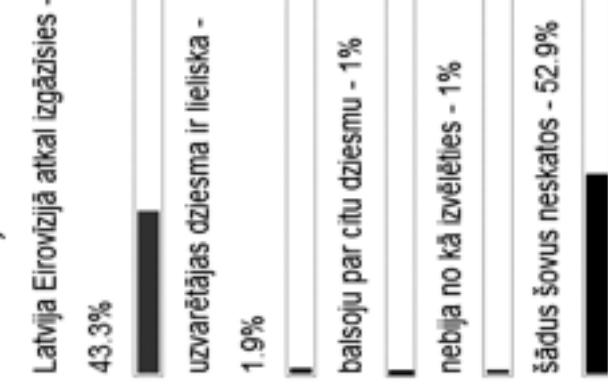
Viedokļus uzsklausīja I.Tušinska un A.Ločmelis

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat šī gada konkursa "Supernova" uzvarētājus?

Pieredzes stāsti Rugāju novadā

Darba diena pa minūtēm

Eiropa ir tepat blakus un saskatāma ik-dienišķas lietās. To akcentē biedrība "Latvijas Lauku forums" kampaņa "Mans reģions, mana Eiropa, mana nākotne". Ar mērķi uzzināt par Eiropas Savienības atbalstu projektiem un aktivitātēm, par saņemto finansējumu mazām un vidējām saimniecībām un arī citām atbalsta programmām, Rugāju novadu apmeklēja zemkopības ministrs un citi vadošie darbinieki. Viesi un arī pašmāju uzņēmēji noklausījās pieredzes stāstus, ištekojot konkrētas iniciatīvas Balvu rajona partnerības teritorijā, tapušas ar Eiropas Savienības atbalstu.

Viens no pārliecinošākajiem lauku stāstiem ir zemnieku saimniecības "Silarozes1" attīstība divdesmit gadu griezumā, izveidojoties par vienu no lielākajām un modernākajām piena lopkopības saimniecībām Rugāju novadā. Te saimnieko ROMĀNU ģimene - SANDRIS un SVETLANA, kuriem brīvajos brīžos piepalīdz arī meitas.

Saimniecība reģistrēta 2002.gadā. Sākumā pamatdarbības virziens bija lauksaimniecības pakalpojumu sniegšana sienā un skābsienā sagatavošanā, ko piedāvāja apkārtnes tuvākajiem lauksaimniekiem. Tagad galvenā ražotne ir piena ieguve, izceļoties ar augstražīgu piena ganāmpulkā. Saimnieki neslēpj gandarījumu, ka aizvadītajā pārraudzības gadā viņu iegūtais izslaukums ir augstākais bijušā Balvu rajona teritorijā. Skaitļi rāda 9701 kilogramu piena no govs. Tagad, februārī, izslaukums kāpj vēl uz augšu un ir jau virs 10 tūkstošiem kilogramu. Fermas darba ikdienu Sandris dala ar dzīvesbiedri Svetlani. Aizvadīto gadu viņi vērtē kā pietiekami izdevušos, jo ir savākta laba lopbariba, ne velti izslaukumi iet uz augšu. Govīm ir piesietais režīms, tās slauc divas reizes dienā, baro trīs reizes. "Darba diena mums saplānota pa minūtēm, visu protam, strādājam tikai paši, un prieks par rezultātu," sarunā laikrakstam uzsvēra Sandris. Ēdienvarte lopiem būtībā visu gadu ir nemainīga, ar starpību, ka vasarā govis plūc zāli un iet svaigā gaisā. Ganāmpulkā ēdina ar skābbarību, papildinātu ar daudzām vērtīgām piedevām. Ne velti iegūtais piens ir kvalitatīvs – 4,13% tauku un 3,24% piena olbaltumvielu saturus. Fermas darbi ir mehanizēti - barību izdala ar traktoru, mēslus savāc ar transportieri, slauc piena vadā. Taču brīvā laika pašiem saimniekiem gan atliek ļoti maz. Nav, kas dod brīvdienas, un šī tēma, kā atzinuši arī citi mūspuses piena ražotnū īpašnieki, vispār ir sāpīga. Govju ganāmpulkā uzraudzība, barošana un slaušana tomēr visdrošākā ir, tikai pašu rokās atstāta. Saimnieki gan apsvēruši domu par robotu iegādi, taču, lai būtu rentabli, nepieciešams daudz lielāks govju skaits.

Zemnieku saimniecība ir izmantojusi iespēju saņemt atbalstu no Eiropas Savienības struktūralajiem fondiem. Ar investīciju piesaisti saimniecība ir modernizējusi lopkopības nozari un attīstījusi lauksaimniecības tehnikas pakalpojumu nozari, iegādājoties jaunu lauksaimniecības tehniku, un veikusi piena liellopu novietnes rekonstrukciju. "Eiropai ir labi nodomi atbalstīt lauksaimniekus, un šīs naudas sadali uzrauga un kontrolē stingri. Dažkārt nav saprotams, kādā veidā tomēr finansas kāds pamanās izsaimniekot arī negodprātīgi, bet cietējos paliekam mēs, godīgie lauku ražotāji. Man ir uzrakstīti un realizēti daudzi projekti, taču atbalsta summas nav bijušas lielas. Galvenais, lai viss ir godīgi izdarīts," teica zemnieks.

Foto - A.Kirsanovs

Ministrs ciemojas zemnieku saimniecībā "Silarozes 1". Sarunā ar ministru Kasparu Gerhardu zemnieks Sandris Romāns (foto - no kreisās) neslēpa, ka viņu nomoka jautājums, kādā turpmāk var izvērsties viņu saimniecības nākotne, lai izpildītu likumīgo prasību par mēslu krātuves nepieciešamību. Saimnieks parēķinājis, ka būtu nepieciešami ap 100 tūkstošu eiro lieli ieguldījumi. Bet saimniecībai ir 70% nomas zemju un ganāmpulka lielums - nedaudz vairāk par 40 slaucamajām govīm. Arī apkārtējā infrastruktūra nav piemērota krātuves izveidei. Tas viss liek prognozēt zināmu nestabilitāti.

Foto - A.Kirsanovs

Lauku ražotne. Viens no jaunākajiem ieguldījumiem zemnieku saimniecībai ir kaltes un graudu uzglabāšanas torņa uzstādīšana. Būtu nepieciešams uzbūvēt vēl šķūni, lai kalte būtu zem jumta.

Godprātīgi uzņēmēji. Svetlana un Sandris Romāni (vidū) bieži uzņem ciemiņus, dalās pieredzē un cenšas atbalstīt arī sabiedriskās aktivitātēs. Veiksmīga izdodas sadarbība ar LLKC Balvu konsultāciju biroju.

Ražīgas piena devējas. Sandris Romāns ir viens no piensaimnieku kooperatīva "Māršava" dalībniekiem un ļoti apmierināts ar piena iepirkuma cenu. Viņa saimniecības produkciju iepērk nedaudz vairāk par 31 centu par piena kilogramu.

No zemkopības ministra Kaspara Gerharda teiktā:

-Tūlīt sāksies darbs tematiskajās darba grupās, un līdz aprīļa beigām gribam beigt reģionālās diskusijas par to, kādai jābūt lauksaimniecības politikai turpmākajā plānošanas periodā. Lielas cerības liekam uz finanšu sektora sakārtošanu. Tad jau redzēsim, pūles būs atzītas vai paliks pelēkajā zonā. "Altum" varētu būt attīstīts un padarīts par iestādi, kas ir daudz tuvāka katram cilvēkam, neatkarīgi no viņa vietas Latvijā, un uzņemtos arī risku. Bankas to neuzņemas un nedarbojas. Vienmēr gan paliek jautājums: cik tālu drīkst riskēt? Ja gribam, lai Latvija ir apdzīvota visos novados, mums jāriet uz risku, un visiem nodokļu maksātājiem par to ir jāmaksā. Pašlaik ir daudz informācijas apkopots, priekšlikumi sagatavoti, un iesim tikai uz priekšu.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Mūžs, veltīts medicīnai

Baltinavā mainās ģimenes ārsti

Aizvadītajā nedēļā pēdējā darba diena bija dakterei MĀRAI PILĀNEI, vienīgajai ģimenes ārstei Baltinavas novadā. Prakse turpinās darboties, to pārņem cits ģimenes ārsts - Dace Ivanova no Tilžas. Taču šis risinājums nebūt nenāca viegli.

Jau ilgāku laiku Baltinavā valdīja bažas par to, kas pārņems ģimenes ārsta praksi, ja ilggadējā daktere dosies pelnītā atpūtā. Jaunie ārsti, kā zināms, uz laukiem nākt negrib, arī iedzīvotāju skaits laukos sarūk. Tādēļ pēdējās dakteres Pilānes darba dienās ģimenes ārsta prakses gaitenis bija teju stāvgrūdām pilns, - pacienti steidza izrakstīt receptes vai saņemt nosūtījumus pie kāda speciālista, jo... kas to lai zina...

Vai pacientiem no attālākām vietām laukos ir grūti nokļūt pie ģimenes ārsta Baltinavā, nerunājot par tālākiem braucieniem?

-Man jau te virieši kratīja sirdi un teica, ka viņi no Obeļevas nezina, kā tikt uz Baltinavu, kur nu vēl tālāk. No rīta atbrauc uz Baltinavu ar autobusu, bet atpakaļ uz Obeļevu, uz mājām, var tikt tikai pus piecos vakarā. Sēdi nu visu dienu centrā! Vienam pacientam dēls brauc tālajos reisos, nav neviens, kas atved, labi, ja kaimiņš izpalīdz. Bet, ja arī kaimiņš nav neviens iedzīvotāja vai nav transporta... Turklat veciem cilvēkiem gribas parunāties, pajautāt. Viņiem jau tā runāšana vairāk nozīmē, nekā receptes izrakstīšana.

Tagad, jādomā, pacienti būs vairāk ierobežoti laikā?

-Jādomā gan, jo jaunajai ģimenes ārstei, kas nāk pie mums strādāt no Tilžas, pacienti darba dienās būs jāpiļējem divās vietās - gan Tilžā, gan Baltinavā. Iespējams, daži pacienti reģistrēsies pie ģimenes ārstiem savās dzīvesvietās: pieci - seši pacienti man bija no Rēzeknes, bija rīdzinieki, arī no Balviem.

Vai 12.februāris arī reāli ir Jūsu pēdējā darba die na ģimenes ārsta praksē?

-Vēl jau papīri jānokārto. Arī dakterei Dacei vajadzēs palīdzēt. Daudz ir pacientu, kuriem ir darba nespējas lapas izsniegtas. Jāvienojas ar dakteri, vai man jānoslēdz šīs lapas, vai viņa pagarinās tālāk. Ārsta praksei vēl nav ieskaitīta nauda par janvāri un februāri, kā arī vēl nav saņemta kvalitātes nauda par 2019.gada ceturto ceturksni. Kad viss būs ieskaitīts, tad kārtošu attiecības ar Valsts ieņēmumu dienestu. Atskaiti par janvāri un februāri varēšu nodot tikai Jaunajā gadā, tā ka tas vilksies vēl ilgi, bet ar Nacionālo veselības dienestu viss nokārtots tā, ka pēdējā darba diena ir 12.februāris.

Kādas ir izjūtas?

-Ziniet, es vēl nevaru apstāties! Vēl nevaru aptvert, jo visu laiku ir iets, iets un iets. Kādreiz brīnījos, ja cilvēki teica, ka nav,

Foto - A.Kirsanovs

Pateicībā par darba mūžu. Lai pateiktos par darbu, ģimenes ārstei Māras Pilānes pēdējā darba dienā praksē ieradās daudz pacientu, draugu, arī novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore. Dažiem acīs pavīdēja asariņa, ipaši tiem, kuri vienlaikus ar dakteri sākuši darba gaitas Baltinavā.

ko darīt. Man nekad tā nav bijis! Gadi pagājuši, bet nejūtu, ka tie būtu bijusi. Augustā aprītēs 45 gadi, kopš pēc augstskolas beigšanas sāku strādāt, bet šķiet, ka pagājuši pieci gadi, ne vairāk. Darbs, darbs, bērni izaudzināti!

kur ziemā ūdens sasala spainī. Slimnīca tikkō bija slēgta, telpās bija jātaisa remonts. Tagad cita lieta, kaut arī ģimenes ārsta prakse tepat vien atrodas.

Domājat palikt dzīvot tepat?

-Līdz rudenim padzīvošu Baltinavā, ar maziem izbraukumiem varbūt. Uz ziemu gan iešu projām, joti esmu nomocijusies ar kurināšanu, kaut arī mums ir centrālapkure (daktere dzīvo prakses otrajā stāvā). Ēka veca, daudz arī vajag malkas. Iešu uz Rēzekni, kur man ir iegādāts dzīvoklis. Rēzeknē dzīvo arī viens no maniem trim dēliem. Kopā ģimenē esam 16 cilvēki. Dēliem katram ir pa trim bērniem. Neaizmirsīšu apciemot arī Baltinavu, kur paliek daudz draugu. Gandrīz visi vietējie cilvēki pazīstami!

Izskatāties mundra!

-Esmu bijusi tikai dekrēta atvājinājumos, un tad vēl vienu gadu mugura bija joti sasāpējusi, plecs. Vairāk slimības lapu man nav bijis! Pieņemot slimus pacientus, pret vīrusiem, šķiet, izveidojusies imunitāte. Tagad gan sāp mugura un celgals, bet laikam neoperēšu. Esmu pēckara gadu bērns ar visām no tā izrietošajām sekām.

Izbaudi ziemu Ziemeļlatgalē!

Sākums - bišu stropi un bērnu gultiņa

Aizvadītās nedēļas nogale ciemiņiem bagāta bija Baltinavas Amatnieku darbnīcā, kur saimnieko koka amata meistars RAIMONDS LEICĀNS.

Meistarū Ēnu dienā viņa darbnīcā apciemoja Baltinavas vidusskolas jaunāko klašu skolēni, bet sestdien darbnīcā darbojās interesenti, kas piedalījās tradicionālajā pasākumā "Izbaudi ziemu Ziemeļlatgalē!". Lai iepazītos ar amatnieka darbnīcu un paši padarbotos ar koku, darbnīcā apmeklēja gan baltinavieši, gan Kārsavas un Balvu novada cilvēki, lielākoties bērni un jaunieši. Viņi izgatavoja gan dekoratīvos koka zīmuļus, gan suvenīrus no koka ar iegravētiem uzrakstiem.

R.Leicāns ir mājturības un tehnoloģiju skolotājs Baltinavas un Rekavas vidusskolās. Māca, kā izgatavot praktiskas lietas 5.-9.klašu skolēniem - gan zēniem un meitenēm. Par skolotāju viņš strādā jau divdesmit gadus. Pedagoģs ir arī Latvijas Amatniecības kameras meistars. Viņa koka darbus var aplūkot arī Baltinavas Amatniecības centrā.

Apritējis nepilns mēnesis, kopš amatnieks darbojas amatnieku darbnīcā, ko vecajās kolhoza darbnīcās atklāja pērn Ziemassvētkos. Apsveicēji darbnīcas atklāšanā Raimondam vēlēja, - lai netrūkst klientu! Lai viņa darinātie koka izstrādājumi priece tuvākus un tālākus ļaudis! Nepilna mēneša laikā jau tapuši stropi bitēm, kas aizceļos uz Kārsavas novadu. Arī glīta koka gultiņa mazulim, kas dosies uz Briežuciema pagastu Balvu novadā. "Baltinavieši šajā ziņā vēl slinko," smejas meistars.

Foto - S.Bukšovska

Iepazīstas ar iekārtām. Gan lieliem, gan maziem pasākuma dalībniekiem interesēja koka apstrādes iekārtas, par ko pastāstīja amatnieku darbnīcas īpašnieks Raimonds Leicāns (foto - no kreisās).

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Mirklis, kad saslēdzamies

Pagājušās nedēļas piektdienas pievakarē Kubulos valdīja svinīga gaisotne. Ne velti pasākuma Gada balva kultūrā "Mūsu lepnumis" vadītāji Zaiga un Valdis atgādināja, ka kultūras balva kļuvusi par Balvu novada kultūras dzīves sastāvdaļu un nozīmīgu izcilības un kultūras kvalitātes izaugsmes veicinātāju: "Caur Lailas Purmalietes un Kaimiņu dziedāto dziesmu "Atslēgas" esam saslēgušies vienotā kultūras telpā, lai *atslēgtu durvis* un klausītos stāstus par Balvu pilsētas un Balvu novada nozīmīgākajiem jeb *atslēgas* notikumiem, personibām un pagriezieniem 2019.gadā."

Pēdējā instruktāža. Māris Lāpāns pasākuma vadītājiem Zaigai un Valdim novēl veiksmi.

"**Lai jums pietiek spēka!**" Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs, uzrunājot klātesošos, uzsvēra, ka galda kultūra, ielas kultūra ir tikai nelielas kultūras sastāvdaļas, kas veido mūsu kopējo, lielo kultūras dzīvi savā novadā, savā pilsētā: "Ikviens lieta, ko mēs darām – vai tā ir teātra izrāde, koncerts, festivāls – pilnveido gan mūsu emocionālo, gan garīgo pasaulli. Ikviens novēlu, lai šīs lietas – gan emocionālās, gan garīgās, gan arī visas pārējās – jūs nekad nenobaida. Turpiniet attīstīt jūsu māksliniecisko veidolu un, protams, arī garīgo pasaulli, kuru veidojat, sniedzot to citiem. Lai jums pietiek spēka!"

Veltījums uzvarētajai. Rita Smuška (foto) dziesmu veltījā Valentīnai Kašai, kurās grāmata "Par tevi, Latvija" 2019.gadā saņēma nomināciju "Gada izdevums".

Sañem Pateicības rakstus. Novada vadītājs Pateicības rakstus pasniedza Balvu Novada muzeja speciālistēm (foto) Dacei Teilānei un Rutai Akmentiņai par ieguldījumu vēstures izpētē un izstāžu sagatavošanā.

Apsveic dzīves jubilejā. Par radošu darbošanos Kubulu pagasta jauktajā vokālajā ansamblī, par skatuves tērpu darināšanu kolektīvam un sveicot 45 gadu dzīves jubilejā Pateicības rakstu saņēma Inga Čubare.

Gada cilvēks kultūrā – Maija Laicāne. Apkārtnes ļaudis Maiju raksturo kā Cilvēku – Kultūru. Viņa rūpējas par pagasta pašdarbības kolektīviem, kuru ir ne mazums, godina pašdarbniekus apaļās jubilejās, saturīgi, kvalitatīvi, interesanti organizē pasākumus un gadskārtu svētkus, kā arī nebaidās organizēt lielus koncertus. Saņemot balvu, Maija atzina: "Tas ir liels pārsteigums. Paldies, pirmkārt, manai ģimenei, jo, pateicoties viņu atbalstam, varu sevi veltīt šim darbam un varbūt atvēlēt mazāk laika viņiem. Otrkārt, nākot uz šo pasākumu šodien, domāju, kas mani visvairāk ir veidojis kultūrā, kas ir iedēstījis pirmsākumus, kādam jābūt kultūras darbiniekam. Tas ir Balvu teātris, paldies režisorei Vairai. Protams, paldies visiem tiem, ar kuriem šeit ikdienā strādāju - kolektīvu vadītājiem, pašdarbniekiem, tehniskajam personālam. Paldies maniem kolēgiem visos novada kultūras namos, tostarp citās iestādēs. Novēlu, lai nākamā šī skaistā kultūras darbinieku diena notiku Balvu Kultūras un atpūtas centrā."

Pārsteidz jaunieši. Līgas Morozas-Ušackas deju grupas "Terpsihora" jaunieši pārsteidza ar atraktīviem deju soļiem, pat cirka cienīgiem trikiem.

Gada projekts - Kubulu jauktā vokālā ansambļa jubilejas koncertuzvedums "Mistērija par sapni un mīlestību". Interesanti, ka žūrijas komisija nevarēja vienoties par galveno nominantu, tāpēc lēma nomināciju "Gada projekts" piešķirt diviem projektiem. Ansambļa vadītāja Anastasija (foto), saņemot balvu, teica paldies skatītājiem: "Cik labi, ka jūs esat – gan mans ansamblis, gan mani dziedātāji, gan mūsu brīnišķīgā kluba vadītāja Maija, gan mans brīnišķīgais koncertmeistars Viktors Bormanis. Paldies, ka mūs pamanijāt!"

Gada izstāde - Intas Rukas fotogrāfiju izstāde "Zem tām pašām debesīm". Fotogrāfe, saņemot balvu, atzina, ka ir ļoti aizkustināta: "Izstāde tapa, pateicoties muzeja direktorei Ivetai Supei. Jāatzīst, šī bija mana mūža smagākā izstāde. Kāpēc smagākā? Balvi no Rīgas atrodas ļoti tālu. Paldies visiem, visiem, kurus es satiku."

vienotā kultūras telpā

Bez "Nebēdas" nevar! Šķiet, neviens pasākums nav iedomājams bez Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopas "Nebēda" (vadītājs Agris Veismanis).

Vārds ciemiņiem. Nomināciju "Gada izstāde" paziņoja Dokšicu rajona deputātu padomes priekšsēdētāja Valentīna Jurjevna Randareviča (foto). Viņa uzsvēra, ka katrā tikšanās Balvos ir kā jauns pārsteigums un piedzīvojums: "Draugi, mēs patiesi ieguvām tikai pozitīvas emocijas!"

Gada pasākums pagastā - Kubulu pagasta svētki "Mūs šodien visus skola sauc". Stacijas pamatskolas direktore Ruta Bukša (foto) lepojas, ka pagasta svētkus ik gadu organizē Maija: "Šogad tematika nebija ilgi jādomā, jo skolas simtgade ir liels notikums. Svētkus veidoja ne tikai daži cilvēki, bet viss pamatskolas kolektīvs, kā arī dziedātāji un dejotāji. Paldies tiem, kas šos svētkus novērtēja."

Gada amatiermākslas kolektīvs - Balvu Tautas teātris.

Režisore Vaira Resne (foto) citēja Karelū Čapeku: "Ja vakarā atveras priekškars, ja zālē ir skatītāji, ja uz skatuves ir aktieri un ja notiek izrāde, tad tas nav nekas cits kā brinums. Turklāt, ja šī izrāde vēl tiek nospēlēta līdz galam..."

Gada debija - Krišjānu pagasta "Laimas kapela". Inguna Žogota (foto) "Laimas lauku kapelu" izveidoja 2017.gada beigās, kas sevi spilgti pieteica 2018.gada sākumā, piedaloties Tautas mūzikas ansambļu un kapelu skatē 2018.gada 17.februārī Viljānos, iegūstot II pakāpes diplomu, kas deva iespēju muzikantiem piedalīties 2018.gada Dziesmu un deju svētkos. "Mēs dziedam tāpēc, ka milam savu zemi," pavēstīja Inguna.

Gada projekts - laikmetīgais Tilžas kopienas teātra iestudējums "Breinuma lipa". Režisore Inese Daukste (foto) uzskata, ka cilvēks izvēlas iet vienu ceļu: "Vai nu tas ir vieglais ceļš, vai arī ne tik viegls. Tilža pagājušajā gadā izvēlējās iet diezgan grūtu ceļu, jo ar radošās komandas ierašanos Tilžā katram amatiermākslas dalībniekam, vadītājam, arī man bija jāizcīna cīniņš ar sevi, jo Tilžā ienāca laikmetīgā māksla. Vai es to gribu, vai es to varu, vai tas man patīk, vai man tas ko dos? Domāju, mēs esam tikai ieguvēji!"

Kopdarbs. Skatītajus priecēja Balvu Kultūras un atpūtas centra vokālais ansamblis "Razdolje" un Līgas Morozas-Uackas deju grupa (foto).

Gada pasākums pilsētā - koru un pūtēju orķestru svētki "Mirklis Balvos". Dirigents Uldis Kokars (foto), saņemot balvu, atgādināja, ka kāds no nominantiem teica, ka Latgalē ir vislabākie cilvēki: "Nezinu, vai visā Latgalē, bet Balvos noteikti!"

Gada pasākums pagastā - Tilžas kultūras namam 80. Žūrija lēma nomināciju piešķirt diviem pretendentiem. Tilžas kultūras darba organizatore Daiga Lukjanova (foto) pēc balvas saņemšanas sprieda, ka tā tam vajadzēja būt: "Godīgi sakot, pēc kultūras namam 80 nosvinēšanas visi pasākumi līdz gada beigām aizgāja uz 'urrā'. Pilni sirsnības, pilni labvēlības, pilni ar labām emocijām..."

Sagatavoja E.Gabranovs

Maziem bērniem stāsta par Dievu

Baznīca un ticība dod spēku un motivāciju

Balvu Romas katoļu draudzes mājā divas reizes mēnesī notiek Labā Gana katehēze, kas ir Montesori pedagoģijā balstīta svētdienas skola pirmsskolas vecuma bērniem. Nodarbības vada skolotājas Zanda Arnicāne un Ingrīda Skuča, skolotāja palīdzes Gunta Salmane un Diāna Jevdokimova. Gan skolotājas, gan palīdzes pašas gatavo prezentāciju materiālus - lelles, mājiņas, kartes, tērpus, spēles utt., par siltām un tīrām telpām rūpējas Antonīna Jasinska. Ar prāvesta Mārtiņa Kluša un draudzes atbalstu ir labiekārtota īpaša telpa šīm nodarbībām, kurās šobrīd apmeklē seši bērni, taču vēl ir brīvas vietas, jauni dalībnieki var pievienoties jebkurā brīdi. Par katehēzi un ticību Dievam saruna ar skolotāju ZANDU ARNICĀNI.

Ar ko Jums asociējas vārds 'baznīca'?

-Baznīca ir ēka, taču plašāk skatījumā Baznīca ir visi cilvēki, kuri ir kristīti, tā ir Dieva tauta. Man baznīca ir vieta, kur augt, būt kopā ar draugiem un ģimeni, satikt Dievu.

Kopš kura laika darbojaties Balvu Romas katoļu draudzē? Kas pamudināja ne tikai piedalīties aktivitātēs, bet arī līdzdarboties, vadīt un organizēt?

-Baznīcu apmeklēju, kopš dzīvoju Balvos, taču vairāk iesaistījos 2018.gadā, kad draudze sponsorēja Labā Gana katehēzes mācības. Man patīk būt ne tikai patērtājai baznīcā, bet arī devējai. Lai cik banāli tas neizklausītos, vide ap mums var būt labāk, bagātāk un krāšņāk, ja paši tajā iesaistāmies un pilnveidojam.

Par kuru pasākumu, kas notika draudzē, ir īpašs prieks?

-Man ir patiess prieks par visu, kas pie mums draudzē notiek. Filmas, koncerti, svētceļojumi, Alfa kurss, Marijas skola, Svētdienas skola, protams, Labā Gana katehēze. Taču var būt vēl labāk, proti, lai visi, kuri apmeklē baznīcu vai vēlas to darīt, jūtas tai piederīgi un pieņemti.

Kā radās interese par Labā Gana katehēzes nodarbībām un to vadišanu?

-Marijas skolas ietvaros savāca ziedojušus Labā Gana katehēzes apmācībām un materiālu iegādei. Es pieteicos nodarbību vadišanai, jo ļoti vēlējos uzzināt, kā maziem bērniem stāstīt par Dievu. Baznīcā viņus nav viegli noturēt, jo viss viņiem šķiet svešs un nesaprota. Labā Gana nodarbības mani pārsteidza ar savu vienkāršību, domāšanas un meditācijas paņēmieniem, pārdomāto pedagoģiju. Šī mācība ir attīstīta visā pasaule dažādās konfesijās un brīvajās draudzēs, jo tā ir praksē pārbaudīta un atzīta par ļoti labu. Šajās nodarbībās pati daudz ieguvu, uzzināju un pārdomāju. Turklat interesanti ir strādāt pie materiālu sagatavošanas, kur neatsverams ir komandas darbs.

Kā ir stāstīt bērniem par Dievu? Vai viņiem ir arī sava viedoklis un jautājumi?

-Mūsu kā skolotāju uzdevums ir mudināt bērus atlākt Dievu pašiem, domāt, iztēloties, piedzīvot... Kā tas reāli notiek? Mēs iepazīstinām bērus ar konkrētās nodarbības prezentāciju uzskatāmā veidā, kas ilgst ne vairāk kā 10 minūtes. Šajā laikā bērniem skolotājs rāda prezentāciju, piemēram, par Jēzus dzīves notikumiem, baznīcā esošām krāsām, altāra priekšmetiem, kristībām, uzdot uzvedinošus jautājumus pārdomām vai meditācijai un uzklauša bērnu dažādās atbildes. Pēc tam skolotājs aicina bērus uz mazu dziesmu vai vienkāršu lūgšanu - ko tu vēlies šodien Jēzum pateikt? Nodarbībās nav nepareizu atbilžu, katrs bērns savu domu attīsta pēc tam, darbojoties ar prezentāciju materiāliem, zīmējot vai krāsojot. Nodarbībās ir klusums un mierīga atmosfēra. Šis jau iepriekš izstrādātais Labā Gana katehēzes modelis ir ļoti pārdomāts, nodarbības ir izstrādājušas zinošas pedagoģes - Sofija Kavaleti un Džanna Gobi, kuras to nodevušas nākamajām paaudzēm. Līdz ar to mums ir viegli šo modeli īstenot dzīvē.

Mācot bērus, mācāmies paši. Ko Jūs mācāties katehēzes nodarbībās?

-Lielākais, ko gūstu nodarbībās, ir pāri plūstošs prieks, jo bēri ir tik dzivespriecīgi, energījas pārpilni. Šīs nodarbības dara manu dzīvi krāšņāku. Vēl man jāmācās būt pazemīgai un pacietīgai, jāsadarbojas ar kolēģem, jo viens nav cīnītājs. Mēs esam piecu dāmu komanda, kuras atbalsta draudzes prāvesti Mārtiņš.

Kas priecē un pārsteidz, tiekoties ar bērniem un

viņu vecākiem?

-Man ir prieks, ka bērniem patīk nākt uz nodarbībām. Tas jau ir lielākais novērtējums. Protams, bērus uz nodarbībām atved vecāki, kuri šajā laikā var izmantot brīvo laiku savām vajadzībām vai arī būt pie mums, kā arī vecāki vai interesenti var pievienoties mūsu - organizētāju - pulciņam un līdzdarboties nodarbībās vai smelties iedvesmu, vai gūt cita veida pierdzi darbam bērnudārzā.

Ikdienā strādājat Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā. Kā darbā Jums palīdz ticību Dievam?

-Ticība Dievam man palīdz dzīvot, palīdz nekrist izmisumā un bezcerībā, kad šķiet, ka slīktāk vairs nevar būt. Ticība Dievam man palīdz ieraudzīt, ka esmu līdzeklis Dieva rokā Viņa plānu īstenošanā. Ticība Dievam ļauj man justies milētai, būt attiecībās ar Kādu, kurš vienmēr uzklausīs, atbalstīs un milēs.

Vai kādreiz skolas darbā, sarunās ar audzēkņiem noder zināšanas un pieredze, kas gūta katehēzes nodarbībās?

-Atzinās no Montesori pedagoģijas, piemēram, jautājumu uzdošanas māksla, nesakot priekšā pareizo atbildi, vai pacietība jaut bērnam darīt pašam, ir tās lietas, ko cenšos pielietot gan ģimenē, gan darbā. Taču skolā es neesmu runājusi par Dievu, jo skola ir nošķirta no Baznīcas. Varbūt reizēm, garām ejot, tiek pieminēts, kur meklēt, piemēram, palīdzību kritiskās dzīves situācijās, ko Baznīca sniedz bez maksas, kamēr psihoterapija sniedz līdzīgu atbalstu, taču par to ir jāmaksā.

Kā sākās Jūsu ceļš uz ticību? Kāda loma tajā bija Jūsu vecākiem un citiem cilvēkiem?

-Mans ticības ceļš aizsākās 12.klasē. Es biju kristīta luterāne un sirdi joprojām esmu protestējoša katoliete. Protams, manai mammai ir ļoti liela nozīme manā ticības ceļā, viņa vienmēr ir atbalstījusi un lūgusies par mani. ļoti liela nozīme bija un ir manam vīram, kurš ir bijis kā stiprs balsts vētras laikā. Vēlos uzsvērt arī priestera Arņa Mazījevska lomu, jo viņš man parādīja mīlestības ceļu.

Kāpēc pārgājat katolīticibā un kāpēc tāds vārdu savienojums – protestējoša katoliete?

-Katoļu ticībā konvertējos, jo mani vecāki arī pārgāja katoļu ticībā, un šķiet, ka mammai argumenti mani pārliecināja. Man nav nekādu iebildumu pret dažādām konfesijām, jo tās palīdz cilvēkam attīstīt sevī labo. Katrā konfesijā ir lietas, ko pilnveidot, katrā var atrast cilvēku pieļautās kļūdas un labos darbus.

Protestējoša katoliete ir manis pašas izdomāts termins, kas nozīmē, ka man patīk strīdīties ar autoritāti, nepiekrist visam uzreiz, ko man saka. Protams, man nav atbilžu uz visiem sarežģītajiem jautājumiem: kāpēc notiek kari, slimības, ciešanas? Taču bez ticības dzīve ir vēl grūtāka, jo tad aktuāls ir jautājums, kas būs pēc nāves un kāda jēga ir dzīvot, radīt bērus?

Vai katra diena Jums sākas ar lūgšanu? Vai ir viegli atrast pareizos lūgšanas vārdus?

-Jā, tā ir. Taču, šķiet, visvērtīgāk lūgšana, ko varu ieteikt visiem, ir šāda: "Tas Kungs lai tevi svētī un lai tevi pasargā! Tas Kungs lai apgaismo savu vaigu pār tevi un lai ir tev zēlīgs! Tas Kungs lai paceļ savu vaigu uz tevi un lai dod tev mieru." Vārda 'tevi' vietā var likt kāda cilvēka vārdu. Šo lūgšanu lūdzos par cilvēkiem, kuri man ir mīļi, tāpat par tiem, kuriem grūti piedot, lūdzos arī par sevi.

Kāpēc, Jūsoprāt, būtu jālūdzas par saviem ienaidniekiem jeb tiem cilvēkiem, ar kuriem grūti saprasties?

-Pirmkārt, lai pati varu iegūt mieru un neindēt savu un savu tuvāko dzīvi ar negācijām. Otrkārt, lai otrs cilvēks varētu mainīties. Treškārt, ja vēlos, lai man piedod, man ir jāpiedod citiem. Tas ir grūti, taču tā ir liela zēlastība piedzīvot piedošanu, iegūt sirdsmieru. Tad dzīvē - dvēselē parādās brīva vieta attīstībai, radošumam, priekam u.tml.

Vai Jums bieži nākas pārliecināties par Dieva klātbūtni?

-Baznīcas mācība vēsta, ka Dievs ir klātesošs sakramentos, īpaši Euharistijā, kas ir Sv. Mises centrālais notikums. Dievs ir klātesošs katrā cilvēkā, tātad mums apkārt. Tas nozīmē, ka Dievs runā caur cilvēkiem. Ir vērts viņos ieklausīties.

Vai, Jūsoprāt, būtu jāieklausās pilnīgi visos cilvēkos?

Skolotāja Zanda Arnicāne. Kopā ar kolēģēm viņa palīdz mazajiem draudzes mājas apmeklētājiem uzzināt par Dievu.

-Ieklausīties nenozīmē paklausīt, jo mums katram ir sava viedoklis, savas domas, analīzēšanas spējas, lai mēs varētu pieņemt sev vēlamos lēmumus. Taču ne vienmēr mēs paši spējam visu izdomāt, esam sociālas būtnes, mums patik sarunāties un tādēļ citi var mums ieteikt to, par ko paši nebijām aizdomājušies.

Kā ticība Dievam Jums palīdz ģimenes dzīvē?

-Ģimenes dzīve ir kā garš maratona skrējens, kurā jāpagūst parūpēties par sev mīļājiem un jāspēj parūpēties arī par sevi. Visgrūtāk man ir pieņemt sevi un citus tādus, kādi mēs esam, ka esam tikai cilvēki, kuri pieļauj kļūdas un ne vienu vien.

Baznīcas kalendārs ik mēnesi vēsta par kādiem svētkiem. Kuri no svētkiem Jūs uzrunā visspēcīgāk?

-Centrālais notikums, protams, ir Lieldienas, kad Kristus augšāmcēlās, lai gan pirms tam tika piesists krustā. Kristus ir cietis mūsu vietā, lai mums nebūtu vairs jācieš. Viņš paņēma mūsu vinas, lai mēs būtu brīvi.

Tomēr ciešanas, šķiet, ir cilvēku dzīves neatņemama sastāvdaļa. Kāpēc, Jūsoprāt, tās dotas?

-Grūti atbildēt uz šo jautājumu, kamēr pats neesi cietējs.

Kas ikdienā Jums palīdz stiprināt ticību, iet garīgo celu?

-Tam, kurš ir iepazīnis Dievu, cita ceļa nav. Es nevaru dzīvot bez Baznīcas, bez Dieva, jo tas man dod spēku, motivāciju, gaisu, ko elpot.

Cik liela nozīme Jūsu ticības ceļā ir svētceļojumiem, dievnamu apmeklējumiem, lūgšanām un citām aktivitātēm?

-Savā ticības dzīvē esmu piedalījusies dažādās rekolekcijās (nodarbībās), svētceļojumos, katru svētdienu apmeklēju dievnamu, piedalos Sv.Misē, tagad arī darbojos Labajā Ganā. Iespējams, darītu vēl ko, taču aizņemtība man to liez. Tomēr ne jau kvantitatīvi, bet gan kvalitatīvi ir nozīme. Ceļā uz svētumu savas dzīves laikā mums ir jāatrod sev piemērotākais veids sarunai ar Dievu. Šī saruna var notikt jebkur. Es lasu Bibeli, kas ir Dieva Vārds, un man tas palīdz. Kamēr esmu mājās ar mazo, man pietiek laika sarunai ar sevi, vīru, bērniem un Dievu, taču, kad esmu darbā skolā, man vairs nav laika nekam, diemzēl.

Ko novēlat lasītājiem?

-Atrast dzīvē prieku, pateikties par to, kas labs. Pateikties Dievam par vecākiem, laulāto, bērniem, darbu. Būt pozitīviem, atvērtiem, draudzīgiem un izpalīdzīgiem.

Par spēļu zālēm Balvos un Latvijā

Vai tā ir mūsu vizītkarte?

Pēc Latvijas Spēļu biznesa asociācijas datiem, uz šī gada 1.janvāri visā valstī kopumā bija 306 spēļu zāles un 8524 spēļu automāti, kuru skaitu papildina arī vairāki kazino, ruletes un pussimts kāršu galdi. No vairāk nekā 300 valstī esošajām azartspēļu zālēm trīs spēļu zāles ar 90 spēļu iekārtām atrodas Balvu mazpilsētā, kurā iedzīvotājū skaits mērāms vien ap 6000 (citost mūspuses novados spēļu zālu nav). Tas ir daudz vai maz? Kādu ietekmi tas atstāj uz atsevišķu cilvēku likteņiem un sabiedrību kopumā? Saruna ar IVARU SAIDI, kurš jau vairāk nekā 20 gadus veiksmīgi strādā šovbiznesa industrija un šobrīd Balvos veiksmīgi vada savu uzņēmumu SIA "Čivix".

Kas Jūs rosināja uz pārdomām par azartspēļu biznesu?

-Pirmkārt, fakts, ka ir salīdzinoši daudz cilvēku, kuri regulāri apmeklē spēļu zāles, pārējai sabiedrībai ir liela bēda. Tas tādēļ, jo šie cilvēki ir daļa no mūsu sabiedrības. Otrkārt, azartspēļu vietu organizēšana ir bizness, lai no cilvēkiem, tajā skaitā no azartspēlēm atkarīgajiem, iegūtu naudu. Jā, tā ir uzņēmējdarbība – gluži tāpat kā daudzas citas nozares. Tomēr jautājums, kas šī ir par naudu? Tā ir bagātu cilvēku nauda, kura kādam no labas dzives ir iekrāta un palikusi pāri? Vai arī tā ir pēdējā alga, kuru cilvēks nospēlējis? Atklāti varu teikt, ka arī es savā dzīvē esmu saskāries ar šādiem cilvēkiem. Nekā pozitīva tur nav. Tas ir skumji.

Balvos ir trīs spēļu zāles. Tas ir daudz vai maz?

-Uz tā fona, cik iedzīvotāju ir Balvos, viennozīmīgi pilsētā ir pārāk daudz spēļu zāļu. No Balvu pilsētas 6000 iedzīvotāju, pārāk sīki neiedzījinoties statistikā, apmēram puse ir vecāka gadagājuma cilvēki, kuri neapmeklē spēļu zāles. Vēl daļa ir bērni. Tas nozīmē, ka apmēram uz 700 Balvu pilsētas iedzīvotājiem ir viena spēļu zāle. Nemot to visu vērā, kāda ir iespēja, ka cilvēks metis lielu līkumu gar spēļu zāli un nebūs tajā biežs viesis? Domāju, sabiedrība no Balvu novada pašvaldības labprāt vēlētos dzirdēt atbildi uz jautājumu, proti, kāds ieguvums no daudzajām spēļu zālēm ir pašvaldībai, kāds – sabiedrībai? Kā pašvaldība redz šī briža situāciju ar spēļu zālēm Balvos – no morālā, no materiālā, no kopējā sabiedriskā (ne)labuma viedokļa? Protams, grūti cīnīties ar vēdzirnavām, kuras nudien nav mazas. Arī azartspēļu biznesa turpmākajā attīstībā ieinteresētajām personām, domājams, ir spēcīgs lobijs un tās ir pietuvinātas Latvijas politisko procesu virsotnēm. Tomēr, ja kāds vēlas pateikt, ka nav iespējams izdomāt, kā cīnīties ar azartspēļu ierobežošanu, tam absolūti nevar piekrist. Manuprāt, ja gan pašvaldības, gan arī valsts līmenī būtu reāla vēlme ierobežot azartspēles, ir tūkstošiem instrumentu, kā to izdarīt.

Pilnībā aizliegt azartspēles arī droši vien nav iespējams...

-Pilnīgi piekrītu. Vēlos uzsvērt, ka nerunāju par spēļu zāļu pilnīgi aizliegšanu. Nē. Mēs nevaram cilvēkiem aizliegt baudu. Tas ir tāpat kā ar alkoholu vai cigaretēm. Būsim reāli - mēs nevaram to visu pilnībā aizliegt. Runāju par spēļu zāļu skaita samazināšanu, ierobežošanu. Nav normāli, ka Balvu iedzīvotājam celš no darba uz mājām vairumā gadījumu pilnīgi noteikti vedīs garām kādai no pilsētas centrā esošajai un ar savām reklāmām uzkrītošajai spēļu zālei, kurā viņš bez problēmām varēs iejet un notriekt savu naudu. **Cilvēkiem, kuri uzskata, ka viņam azartspēles rada problēmas, ir iespēja pašam vērsties Izložu un azartspēļu inspekcijā ar lūgumu liegt viņam Latvijas Republikā spēlēt azartspēles, tajā skaitā interaktīvās azartspēles, un piedalities interaktīvajās izlozēs (plašāka informācija, kā to var izdarīt, pieejama Izložu un azartspēļu inspekcijas interneta mājaslapā www.iaui.gov.lv).** Tādējādi šis cilvēks tiek iekļauts pašatteinušos personu reģistrā. Tomēr nevienam nav noslēpums, ka šādi liegumi nereti nestrādā un cilvēki, kuri

uzrakstījuši attiecīgu iesniegumu, tāpat bez problēmām tiek iekšā spēļu zālēs.

Kāds varētu būt risinājums azartspēļu ierobežošanai?

-Viens no variantiem būtu azartspēļu zāles organizēt atsevišķos Latvijas reģionos – katrā no tiem ierīkot spēļu zāli. Mūspuses reģionā – Balvu, Gulbenes un Alūksnes apkaimē – varētu būt, piemēram, viena solida, gaumīga spēļu zāle. ļoti svarīgi piebilst, ka tām būtu jāatrodas konkrētās vietās – tālāk no apdzīvotu vietu centriem un sabiedriskām ēkām. Tās varētu būt kā mazās Lasvegasas. Kādēļ gan nē? Vai tas, vadoties pēc labas politiskās gribas, nebūtu iespējams? Savukārt šobrīd pa visu Latvijas teritoriju izkaisītas simtiem spēļu zāles. Turklat tās ierīkotas vispubliskākajās vietās, ka, šķiet, nav ievēroti nekādi spēļu zāļu vietu atlases kritēriji un principi. Piemēram, Balvos ir trīs spēļu zāles. Vienu no tām atrodas pašā pilsētas centrā – pretī tirdzniecības centram "Planēta", otra – pie autoostas. Sanāk tā, - ja cilvēks Balvu autoostā izķāpj no autobusa, viņu no abām pusēm ieskauj spēļu zāles. Iesi pa labi, tev priekšā būs "Džokeris", iesi taisni – "Fēnikss". Nereti spēļu zālēs ir sarkani paklāji. Azartspēļu biznesā tiek pelnīta liela nauda. Varbūt tad spēļu biznesa išpašnieki var arī parūpēties par Balvu autoostas uzgaidāmās telpas noklāšanu ar sarkaniem paklājiem? Būtu vismaz kaut kāds labums. Uz Balviem atbraukušie varētu izķāpt no autobusa un skaisti – pa sarkano paklāju – doties savās darišanās... Savukārt trešā spēļu zāle atrodas teju pretī bērnudārzam, blakus pilsētas parkam, estrādei. Tikmēr galvaspilsētā Rīgā, dzelzceļa stacijā, izķāpjot no vilciena, pirmais, ko var redzēt, ir spēļu zāle. Turklat spēļu zāļu nosaukumi un reklāmas arī izvēlētas pareizajās krāsās – nereti spilgti jo spilgti sarkanās, tā, ka bullis var ieskriet iekšā! Vai tā ir mūsu – Latvijas – vizītkarte? Vai tā ir mūsu – Balvu – vizītkarte?

Jūsuprāt, kādu ietekmi uz sabiedrību atstāj spilgtu spēļu zāļu reklāmu nepārtrauktā zībēšana cilvēku acu priekšā?

-Stāsts ir par to, kā nonākt līdz tam, lai cilvēks jau pašā saknē neaizdomātos par nekontrolētu spēļu zāļu apmeklēšanu. Cīnīties ar sekām ir par vēlu. Jādomā, kamēr auglis vēl ir dzīvs. Bērni, kuri tikko kā sasniegusi padsmīt gadu vecumu, pamana un, iespējams, jau izdara kaut kādus secinājumus par spēļu zāļu spilgtajām reklāmām. "Kad man aprītes 18 gadi, arī es iesperšos zālē un pamēģināšu tur savu (ne)laimi," iespējams, nodomā pusaudzis. Ir cilvēki, kuri var atjaunties spēļu zālē nospēlēt pēdējo naudu un neaiznest uz mājām bērnam autiņbiksites... Ko lai vēl šeit piebilst... Tamlīdzīgu stāstu ir daudz.

Kāds teiks, ka Balvos jau nav kur citur kvalitatīvi atpūsties!

-Vismaz daļēji pateicoties tam, ka Balvu mazpilsētā ir salīdzinoši tik daudz spēļu zāļu, citas iespējamās alternatīvās atpūtas vietas nemaz nevar rasties un sevi realizēt. Piemēram, ja kāds vēlētos atvērt restorānu, kur cilvēki vakarā varētu kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku, šis atpūtas vietas išpašniekiem diezgan nopietni būtu jārēķinās arī ar minēto iestāžu esamību. Vai tā sabiedrības daļa, kura regulāri apmeklē spēļu zāles,

Foto - A. Ločmelis

doses arī uz restorānu? Nebūtu brīnums, ja arī nāktu. Diemžel esam nonākuši arī līdz tam, ka atpūtas vietās nepieciešams arī tā dēvētais face contole. Padomājot par to ar vēsu prātu, šķiet mežonīgi, ka sabiedrību nākas dalīt divās daļās – tajos, kuri māk uzvesties, un tajos, kuriem dažbrīd nekas nav svēts.

Tāda ir mūsdienīnu realitāte...

-Diemžēl. Tomēr vēlreiz atkārtošos, ka nekādā gadījumā neesmu par to, ka, lūk, nēmam un vienā dienā iznīcinām visu azartspēļu biznesu. Nekādā gadījumā. Pats svarīgākais ir, pirmkārt, ierobežot spēļu zāļu daudzumu un to uzbāzīgās reklāmas. Otrkārt, spēļu zāles nedrīkst ierīkot pilsētu centros, bet to jādara apdzīvotu vietu nomalēs. Likumā ir definēts, kas ir publiska vieta. Kāpēc likumā nevar noteikt, ka publiskā vietā spēļu zāles nedrīkst atrasties? Tas viss ir reāli izdarāms! Līdzīgi mēs varam spriest par lielveikaliem un to atrašanās vietām. Ja pašvaldības rokās ir instruments, ar kā palīdzību mēs varam spert pirmos soļus šī jautājuma sakārtošanā, kāpēc mēs to nedarām? Ja pašvaldības rokās šāda instrumenta nav, jautājums, kāpēc, un vai valsts ir kaut ko darījis, lai pašvaldībai būtu manevra iespējas šādu jautājumu risināšanā? Neatrūkst piemēru, kad no azartspēlēm atkarīgie zaudē darbu, ģimeni, nospēlē pēdējos centus un dažs labs pēc tā sāk iepazīt arī kriminālo pasaulli. Rezultātā viņam vairs nav nekā, viņam vairs nav, ko zaudēt. Būsim atklāti - azartspēļu zāles neveicina nekādu izaugsmi. Tā ir bedre.

Kādā no tuvākajiem laikraksta "Vaduguns" numuriem turpināsim tēmu par spēļu zāļu biznesu un publicēsim Balvu novada pašvaldības atbildes šajā jautājumā, noskaidrosim Latvijas Spēļu biznesa asociācijas viedokli, kā arī jautāsim citiem mūspuses iedzīvotājiem, - kāda ir viņu attieksme pret spēļu zāļu uzņēmējdarbību Balvos un kopumā Latvijā?

Lasītāji, sūtiet arī savu viedokli un pārdomas par azartspēļu biznesu uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv, vai zvaniet uz redakcijas autoatbildētāju 64520961.

Re, kā!

Pagājušajā piektīnā Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio portālā www.lsm.lv publicēta ziņa, ka pēc pieciem gadiem Ventspili varētu tikt slēgtas visas 11 spēļu zāles. Ventspils pilsētas domes saistošajos noteikumos "Par azartspēļu organizēšanu" teiks, ka spēļu zāles, kazino, bingo zāles, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietu organizēšana Ventspils teritorijā nav atļauta. Esošo 11 spēļu zāļu išpašnieki tiks brīdināti, ka dome atceļ tiem iepriekš izsniegtās darbības atļaujas. "Šāds lēmums tiek virzīts, vērojot to, kāda ir sabiedrības rezonanse un attieksme pret azartspēlēm daudzu gadu garumā. Izskatās, ka šādam lēmumam būs piekrišana ne tikai no pozīcijas, bet arī no opozīcijas deputātu pušes," darijis zināmu Ventspils vicemērs Didzis Ošenieks.

Ventspils pilsētas dome arī neslēpj, ka azartspēles vēlas aizliegt, jo valsts lēmusi gandrīz visus šī biznesa iekāstētos nodokļus parņemt sev. Tāpat izskanējis vērtējums, ka Ventspili sekos citas pašvaldības, radot risku uzplaukt nelegālajam spēļu zāļu rūpalam.

Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Citādā Pasaule

“Sakām - latvieši, domājam - burvji”. Saruna ar astrologu, šamani un maiju kalendāra priesteri Ivo Puriju. Tavs numeroloģiskais tests. Cilvēkiem ar dzīves ceļa skaitli 3. Spēja, kas pasargā. Intervija ar aromerapeiti Agritu Jērumu. Nogalinātā vectēva paradokss jeb ceļošana laikā. Vai var piepildīt sapni par ceļošanu pagātnē un nākotnē? Pašdziedināšanās ABC. Dziednieka Sindija Anspoka atziņas un padomi.

Ādas redze un dusmu telekinēze. Pretrunīgi vērtēto PSRS ekstrasensu piedzīvojumi. Fenomens. Paranormālā Baltkrievija. Katrā numurā astrologa un numerologa prognozes, horoskops, sadzīves maģijas padomi, stāsti par divaino pasauli mums apkārt, kā arī noderīgas ziņas un grāmatu apskats.

Veselība

Numura tēma: hroniskas muguras sāpes. Atpazīsti sāpju raksturu. Brokastis sāpes, pusdienās - sāpes, vakariņās - sāpes. Tēlaini izsakoties, tāds varētu būt dienas režīms cilvēkam, kas ilgstoši mokās ar sāpēm. Pēc būtības sāpes ir aizsargneħānisms, kas signalizē, ka organismā kaut kas nav kārtībā vai pasargā no tam draudošām briesmām. Hroniskas muguras sāpes mūsdienās ir ļoti bieži sastopamas, un tās var padarīt ikdienas dzīvi teju nepanesamu, savukārt ilgtermiņā nopietni kaitēt organīsmam.

Koronavīrus. Vai atlīkt ceļojumu uz Āziju? Ziņu virsrakstos koronavīrusam piedēvētās “nāvējošās slimības” īpašības skan biedējoši, bet ir pārspīlētas. Saslimšana ar līdz šim cilvēka organīsmam svešo 2019-nCoV neesot “nāvējošā” par mums labi zināmo gripu. Ar kādu no koronavīrusu grupas izraisītām infekcijām gan cilvēki, gan dzīvnieki inficējas visu gadu, daudzi slimību pārslimo vieglā formā un nepamana. Tomēr vīrusi mainās un veido jaunas mutācijas.

Es arī biju problemātiskas uzvedības pusaudzis. Saruna ar Nilu Saksu Konstantinovu, kurš pagājušā gada nogalē svētdienas vakaros Latvijas televīzijā uzrunāja skatītājus īsfilmu ciklā “Spēks pateikt “Nē””. Viņš tikās ar speciālistiem un jauniešiem, lai kopā atklātu šī maģiskā atslēgas vārda noslēpumu. Viņš joprojām vada Pusaudžu resursu centru un strādā ar jauniešiem, kuriem ir grūti atteikties no lietām, vietām, procesiem un vielām, kas tiem kaitē.

Ginekoloģe ar otām. “Tā sanācis, ka pie manis vēršas pacienti, kuri vēlas kaut ko vairāk, iemācīties dzīvot saskaņā ar sevi, uzlabot veselību un nepalikt tablešu lietotāju līmeni,” saka ginekoloģe Dita Baumane-Auza. Turpinot stāstu sēriju par ārstiem, kuri bez savas pamatspecialitātes palīdz pacientiem arī savādāk, jāpiebilst, ka šī daktere ir vēl vairāk nekā “divi vienā”, jo praktizē gan kā mākslas terapeite, gan kā psihosomatikas ārste, gan piedāvā rekonkētīvās terapijas sesijas.

Vai čekus par saviem medicīnas tēriņiem krāji cītīgi? Jau nākammēnes, sākot no 1.marta, varēsi iesniegt deklarāciju par 2019. gadu un atgūt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par attaisnotajiem izdevumiem, tajā skaitā par iztērēto medicīnas pakalpojumiem. Ja šogad kādā ārstniecības iestādē tev izsniedza e-kvīti, tā attaisnotojas izdevumos pie tavas deklarācijas tiks pievienota automātiski.

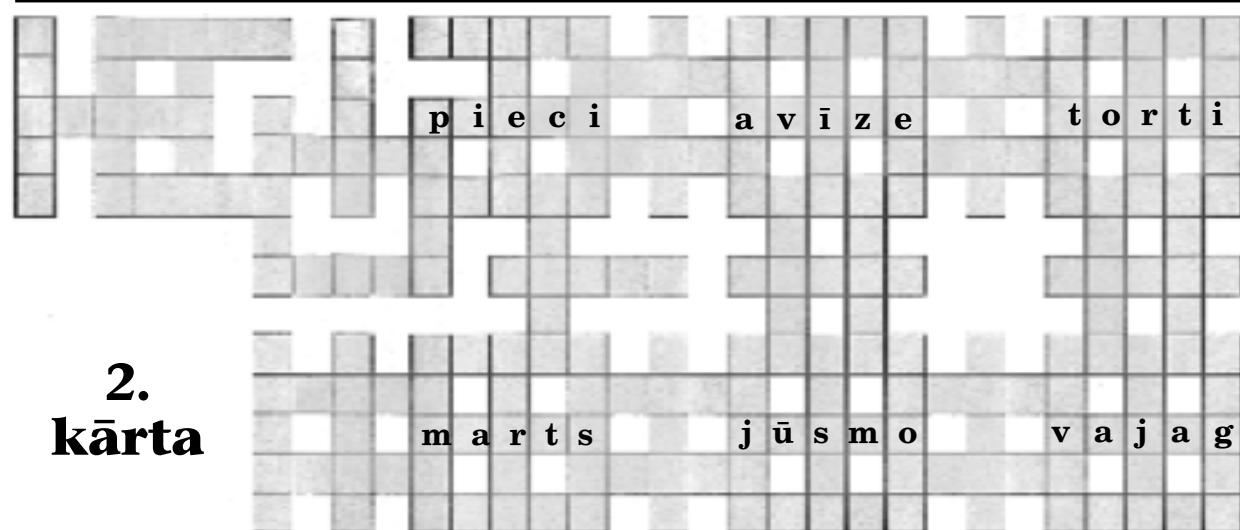
Kas regulē mūsu vielmaiņu. Ikdienā mūsu organismā galvenokārt ir aizņemts ar diviem galvenajiem procesiem -

- tas nepārtrauki kaut ko būvē, radot jaunus audus, un kaut ko nojauc, iegustot enerģiju. Gudrāk to sauc par anabolismu un katabolismu. Šīs abas norises kopā tad arī ir vielmaiņa jeb metabolismu.

Ja ģimenē varmāka ir sieviete. Ja tiek runāts par vardarbību ģimenē, tad parasti par varmāku uzskata vīrieti. Un bieži vien, īpaši antisociālās ģimenēs, tā patiešām ir. Par to it kā liecina arī fakti - policijas redzesloķā krietni biežāk nonāk vīrieši, kuri ir vardarbīgi pret sievietēm un bērniem. Šo faktu un stereotipu par vīrieti kā varmāku savā labā izmanto sievietes, kuras izturas vardarbīgi pret vīru un bērniem aiz slēgtām durvīm. Sabiedrībā viņas nevainojami spēlē labās sievas un mātes lomu, bet mājās zāgē, kontrolē, manipulē un arī paceļ roku pret ģimenes locekļiem.

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu miklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

Alise - asara - astma - asnos - astes - ausmā - baina - balta - dažas - dāmas - divus - Gatis - govīs - iesms - ikona - jauka - kaili - kamēr - kājas - klepo - kurga - laime - laiva - lauva - lieks - maigs - maiss - malka - masts - mājas - meles - piens - pilis - pirts - pleci - raibi - raits - saosit - sauss - savas - segas - sekas - sekts - skart - skola - skops - sleja - slido - slota - stabi - stepe - stila - talka - tāpat - tiesa - triki - varde - zebra - žurka

Jūsu atbildes tiek gaidītas “Vaduguns” redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.martam.

Maģisko vārdu miklu atrisināja: J.Voicišs, St.Lazdiņš, G.Amantovs, J.Pošeika, L.Krilova, S.Sirmā (Balvi), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts), L.Markova (Briežuciema pagasts), A.Mičule (Tilža), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), I.Homko (Medņeva).

1.kārtā veiksmē uzsmaidīja GUNĀRAM AMANTOVAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzi īņemt personu apliecinotu dokumentu).

Foto konkurs

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlamas - tālrūnis).

“Sapņu karuselis” 2011.gadā. Iesūtīja Andris no Balvu novada.

Konkursus sagatavoja E.Gabranovs

Der zināt

Klientu apkalpošanas centri informē par profesionālās rehabilitācijas iespējām

No šī gada sākuma Latvijas iedzīvotājiem tiek nodrošinātas plašākas iespējas uzzināt un iepazīties ar Sociālās integrācijas valsts aģentūras (turpmāk - SIVA) pakalpojumiem.

SIVA direktore I.Jurševska: "Sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju esam paplašinājuši iespējas plašākam sabiedrības lokam uzzināt un iepazīties ar SIVA sniegtu profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojumu, kā arī iespēju iegūt profesionālo kvalifikāciju, līdztekus saņemot valsts apmaksātu sociālu atbalstu un rehabilitācijas pakalpojumu."

Paplašinātās iespējas veicinās pakalpojumu pieteikšanas pieejamību tuvāk personas dzīvesvietai.

Ar šī gada 1.janvāri Valsts un pašvaldību vienotajos klientu apkalpošanas centros (Pakalpojumu centri) paplašinājies sniegtu pakalpojumu klāsts - speciālisti palīdz apgūt Būvniecības informācijas sistēmas (BIS) lietošanu, kā arī sniedz konsultācijas un palīdz elektroniski pieteikt Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) un Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (VDEĀVK) pakalpojumus. Pakalpojumu klāsts paplašināts, lai iedzīvotājiem būtu iespēja saņemt zinoša speciālista konsultācijas un pieteikt pakalpojumus pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai. Tāpat Pakalpojumu centru darbinieki praktiski palīdz darbā ar datoru, internetu, jautājumos par e-pakalpojumu pieteikšanu, e-adreses izveidi u.c., mudinot turpmāk e-vidē darboties patstāvīgi.

Ar šī gada 1.janvāri visas jaunās būvniecības ieceres var uzsākt tikai elektroniski, izmantojot Būvniecības valsts kontroles biroja (BVKB) BIS. Šīs izmaiņas attiecas ne tikai uz būvniecības nozares speciālistiem, bet arī uz ikvienu iedzīvotāju un uzņēmēju, kurš plāno veikt būvniecību. Tagad Pakalpojumu centros var saņemt informāciju par BIS publiskās sistēmas sadaļu "E-pakalpojumi" un lietotāja darbavietu. Pakalpojumu centru speciālisti arī palīdzēs apgūt e-pakalpojuma "Pilnvarošanas risinājums publiskās sistēmas lietotājiem" izmantošanu. Tāpat Pakalpojumu centros no šī gada 1.janvāra var saņemt informāciju par trim SIVA pakalpojumiem - profesionālās piemērotības noteikšana, profesionālā rehabilitācija un transportlīdzekļa pielāgošana cilvēkiem ar invaliditāti un personām ar funkcionāliem traucējumiem. Pakalpojumu centru speciālisti palīdzēs iegūt nepieciešamo informāciju un sniegs atbalstu formalitāšu

kartošanā.

Savukārt, ja nepieciešams kārtot jautājumus, kas saistīti ar invaliditāti, Pakalpojumu centru speciālisti palīdzēs sagatavot iesniegumu VDEĀVK par invaliditātes ekspertīzes noteikšanu, iesniegumu invaliditātes ekspertīzes lēmuma apstrīdēšanai, apskatīt personas datus VDEĀVK reģistrā un sagatavot pieteikumu atkārtotas invalīda aplieciņas izsniegšanai. Pakalpojumu centru izveide Latvijā tika uzsākta 2015.gadā. Vienotajos klientu centros vienuviet var saņemt pašvaldību un dažādu valsts iestāžu, piemēram, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Nodarbinātības valsts aģentūras u.c. pakalpojumus. Tāpat centros var saņemt konsultācijas par e-pakalpojumiem un praktisku palīdzību darbam ar datoru, internetu, jautājumos par e-adreses izveidi u.c. Pašlaik Latvijā pieejami klientu apkalpošanas centri 90 pašvaldībās. Visu Pakalpojumu centru adreses var atrast portāla "Latvija.lv" sadaļā "Vienotie pakalpojumu centri". VARAM apkopoti dati liecina, ka 2019. gadā iedzīvotāji klātienē Pakalpojumu centros pieteikuši 34 381 pakalpojumu un saņēmuši 57 744 konsultācijas. Palīdzību e-pakalpojumu apgūšanā var sniegt arī digitālie aģenti - īpaši sagatavoti speciālisti - valsts un pašvaldību iestāžu pārstāvji (tai skaitā Pakalpojumu centra darbinieki), bibliotekāri, skolotāji, kuri pastāstīs un parādīs, kā darboties e-vidē un saņemt e-pakalpojumus. Sev tuvāko digitālo aģantu var atrast Digitālo aģentu kartē.

SIVA ir labklājības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras mērķis ir veicināt cilvēku ar invaliditāti un personu ar funkcionēšanas traucējumiem sociālo integrāciju, nodrošināt iespēju saņemt profesionālo rehabilitāciju un iegūt profesionālo vidējo vai pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

JANA BRIEDE, SIVA sabiedrisko attiecību speciāliste

Atgādina par videi kaitīgo un bīstamo atkritumu bezmaksas nodošanas iespējām

Atkritumu apsaimniekotājs "Zaļā josta" vērš sabiedrības uzmanību uz Latvijā izveidoto videi kaitīgo un bīstamo atkritumu savākšanas infrastruktūru, kuru iedzīvotājiem ir iespēja lietot bez maksas. Nereti informācijas trūkuma dēļ šī infrastruktūra netiek lietota efektīvi, kā rezultātā tiek piesārņota vide, apdraudēta cilvēku veselība un zaudēti vērtīgi resursi, kurus būtu iespējams atgūt, nodrošinot atkritumu pārstrādi.

"Dažkārt informācijas trūkuma dēļ iedzīvotāji ne tikai piesārņo vidi, bet arī riskē saņemt sodu par nepareizi rīcību ar bīstamiem atkritumiem, cenšoties nakti aizsegāt tos aizvest un izmest mežā," norāda "Zaļā jostas" valdes priekšsēdētājs Jānis Lapsa. Viņš arī uzsver, ka bieži vien benzintanks ir tuvāk par apkārtējo mežu, tāpēc mudina iedzīvotājus būt atbildīgiem un nogādāt nolietotās elektroiekārtas, izlietotās baterijas, kā arī bīstamos atkritumus, piemēram, dienasgaismas spuldzes, ķimikāliju paliekas, šķīdinātājus, neizlietotus medicīniskos preparātus specializētos bīstamo atkritumu savākšanas punktos.

Šobrīd iedzīvotāji aizvien biežāk interesējas par izlietoto bateriju un nolietoto elektroiekārtu drošas utilizācijas iespējām, jo ir gan informēti par to kaitīgumu videi, gan arī to savākšanas infrastruktūra ar katru gadu kļūst aizvien plašāka. Taču bīstamie atkritumi, piemēram, krāsas, lakanas, dienasgaismas spuldzes, medicīnas atkritumi u.c. nereti nonāk nešķirotajos sadzīves atkritumos. Par šo atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu atbildīgas ir pašvaldības. "Aicinām iedzīvotājus nepakļaut sevi un tuviniekus riskam un utilizēt videi kaitīgos un bīstamos atkritumus drošā un legālā veidā," aicina J.Lapsa uzsverot, ka apmeklēt kādu no tuvumā esošām

videi kaitīgo preču nodošanas vietām noteikti ir ērtāk, nekā lauzt savu transportlīdzekli, cenšoties aizvest veco ledusskapi vai kasti ar ķimikālijām uz mežu.

Videi kaitīgo preču un bīstamo atkritumu nodošanas vietas iespējams aplūkot portālā www.atkritumi.lv, kur norādītas ne tikai punktu adreses, bet arī darba laiks un precīzēts pieņemamo atkritumu veids. Portālā apkopotas arī citas šķiroto atkritumu nodošanas iespējas visā Latvijā.

Bīstamo atkritumu savākšanas infrastruktūra pieejama tikai privātpersonām. Juridiskām personām ir pienākums slēgt utilizācijas līgumus ar specializētiem uzņēmumiem par ražošanā vai savā saimnieciskā darbībā radītiem bīstamiem atkritumiem.

Sods par neatļautu rīcību ar bīstamajiem atkritumiem fiziskām personām ir no 70 līdz 1000 eiro, juridiskām personām - no 280 līdz 2100 eiro.

Informē NVA

NVA aicina darba devējus pieteikt vajadzīgos darbiniekus apmācībai

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) līdz šī gada 26.februārim pieņem darba devēju pieteikumus vajadzīgo darbinieku apmācībai Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekta "Atbalsts bezdarbnieku izglītībai" pasākumā "Apmācība pie darba devēja". Tā ir iespēja darba devējiem saņemt dotāciju, lai sagatavotu vajadzīgos speciālistus, izvēloties un apmācot NVA reģistrētos bezdarbniekus uzņēmuma vidē.

Praktisko apmācību ir iespējams organizēt profesionālās kompetences apgūšanai, kas atbilst pirmā, otrā vai trešā profesionālās kvalifikācijas līmeņa profesionālajai kompetencei. Praktisko apmācību neorganizē nekvalificētos un mazkvalificētos darbos. Praktiskās apmācības ištekošanai var pieteikties komersanti, pašnodarbinātās personas, kā arī biedrības vai nodibinājumi, izņemot politiskās partijas, ārstniecības iestādes un izglītības iestādes. Lai saņemtu atbalstu praktiskajai apmācībai, darba devējam ir jāpiedāvā nodarbinātība no jauna izveidotā darbavietā vai darbavietai jābūt vakantai vismaz četrus mēnešus pirms praktiskās apmācības uzsākšanas. Savukārt pēc praktiskās apmācības pabeigšanas darba devējam ir jānodrošina bezdarbniekam iespēja vismaz trīs mēnešus turpināt darba tiesiskās attiecības.

Kā darba devēji var pieteikties?

1.solis. Jāaizpilda pieteikuma forma, kas atrodama NVA mājaslapā, un jāpievieno prasītā informācija.

2.solis. Aizpildīts pieteikums jāiesniedz vai jānosūta pa pastu tai NVA filiālei, kuras apkalpošanas teritorijā plānotā praktiskā apmācība. Visu NVA filiāļu kontakt-informāciju pieejama NVA mājaslapā.

NVA filiāle līdz šī gada 26.februārim pieņems darba devēja pieteikumu un pēcāk organizēs Aktīvo nodarbinātības pasākumu ištenotāju izvēles komisijas sēdi, kurā pieteikums tiks izskatīts un pieņems lēmums apstiprināt vai atteikt darba devējam praktiskās apmācības ištekošanu. Par komisijas lēmumu NVA filiāle informēs darba devēju un, ja lēmums būs pozitīvs, aicinās piedalīties bezdarbnieku atlasē apmācībai un slēgt līgumu par praktiskās apmācības ištekošanu.

Detalizētā informācija par "Atbalsts bezdarbnieku izglītībai" pasākumu "Apmācība pie darba devēja", tā nosacījumiem un līdzfinansējumu izlasāma NVA interneta vietnes sadaļā "Darba devējiem".

Informē LAD

Var sākt aizpildīt platību maksājumu provizorisko iesniegumu

Ar šī gada 14.februāri ikviens lauksaimnieks var sākt aizpildīt informāciju vienotajā platību maksājumu iesniegumā. Šādu iespēju Lauku atbalsta dienests šogad piedāvā pirmo reizi, lai padarītu ērtāku minēto iesniegumu aizpildīšanu Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā – tagad to var darīt pakāpeniski un savlaicīgi aprēķināt, vai tiks izpildītas zaļināšanas un citas prasības. EPS šī iesnieguma forma norādīta kā "Provizorisks iesniegums".

Iesniegt platību maksājumu iesniegumus varēs no 8.aprīļa līdz 22.maijam, ar samazinājuma koeficientu par katru nokavēto dienu līdz 15.jūnijam. Aprīļa mēnesī dienests organizēs izbraukuma seminārus, lai palīdzētu aizpildīt platību maksājumu iesniegumus elektroniski tiem klientiem, kuriem tam nepieciešams atbalsts. Aktuālā informācija par semināriem tiks publicēta dienesta mājaslapā.

Būtisku izmaiņu atbalsta saņemšanas nosacījumos 2020.gada platību maksājumu sezonā nav. Jāņem vērā, ka no jauna varēs uzņemties saistības tikai aktivitātē "Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos" (BDUZ), pārējos pasākumos jaunas saistības uzņemties nevar, bet var par vienu gadu pagarināt esošās saistības.

Atgādinām, ka šobrīd norit lauku bloku precizēšana, to vēl var izdarīt līdz 1.aprīlim.

Pārdod

Z/S "Užgava" pārdod kartupeļus (pārtikas, lopbarības), galda bietes, graudus. Iespējama piegāde. Tālr. 29432655.

Pārdod pārtikas, lopbarības, sēklas kartupeļus ar piegādi (liela izvēle). Tālr. 24960210.

Pārdod 3m malku ar piegādi. Minimālais apjoms 20m³. Tālr. 26760065.

Dējējvistas. Tālr. 29424509.

Dējējvistas. Tālr. 22845900.

Pārdod HM teliti (5 mēn.), lielā šķirne, BL. Tālr. 28727939.

Pērk

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlitēja. Labas cenas. Tālr. **29411033.**

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

Paziņojums

Rugāju novada dome paziņo, ka ar Rugāju novada domes 2020.gada 23.janvāra sēdes lēmumu Nr.19 (protokols Nr.2, 13.š) ir **uzsākta Rugāju novada attīstības programmas 2020.-2026.gadam projekta publiskā apspriešana.**

Attīstības programmas publiskā apspriešana notiks **no 2020.gada 17.februāra līdz 2020.gada 15.martam.**

Ar izstrādāto Rugāju novada attīstības programmas 2020.- 2026.gadam projektu var iepazīties un iesniegt rakstiskus priekšlikumus:

○ Rugāju novada domē, Kurmenes iela 48, Rugāji, Rugāju pagasts Rugāju novads.

○ Lazdukalna pagasta pārvaldē, Bērzu iela 8, Benislava, Lazdukalna pagasts, Rugāju novads.

○ Skujetnieku bibliotēkā, Liepu ielā 4-1, Skujetnieki, Lazdukalna pagasts, Rugāju novads.

○ Tikaiņu bibliotēkā, Tikaiņi, Rugāju pagasts, Rugāju novads.

○ Rugāju novada pašvaldības mājaslapā www.rugaji.lv.

○ Geoportālā "Geolatvija.lv", saite:https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_12561.

Publiskās apspriešanas sanāksmes tiks organizētas:

○ 2020.gada 10.martā plkst.10.00 Tikaiņu bibliotēkā, Tikaiņi, Rugāju pagasts, Rugāju novads.

○ 2020.gada 10.martā plkst.12.00 Skujetnieku bibliotēkā, Liepu ielā 4-1, Skujetnieki, Lazdukalna pagasts, Rugāju novads.

○ 2020.gada 10.martā plkst.14.00 Lazdukalna saietu namā, Skolas iela 3A, Benislava, Lazdukalna pagasts, Rugāju novads.

○ 2020.gada 10.martā plkst.16.00 Rugāju novada domē, Kurmenes iela 48, Rugāji, Rugāju pagasts, Rugāju novads.

Dažādi

SIA "Pūres dārzi"
aicina iegādāties
ziemās ābolus,
bumbierus Balvu
tirgū piekt Dienā,
21.februāri.

Informācija pa tālr.
22310935.

Sertificēts MEŽA TAKSATORS -
STIGOŠANA, DASTOŠANA.
Zvanīt 28358514.

Vajag saskaldīt malku.
Tālr. 25261140.

Izirē telpas Bērzbils 7, 2. stāvā.
Tālr. 29209812.

Ikviens ir iespēja iši
un konkrēti pateikt paldies
kādam labvēlim,
sponsoram, atbalstītājam,
palīgam. Dārgi tas
nemaksās - tikai 3 eiro par
25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības
vārdi".

Mīļ paldies veikala "Maks" vienmēr taisnīgajai kasieritei Māritei Pužulei par manas nozaudētās naudas atrašanu un atgriešanu, Vēlu Dievpaligu, un ienākumi lai dubultojas! Valentīna Strupka

Pateicība

Vissirsniņgākā pateicība labestīgajiem cilvēkiem, kuri uzņēmās rūpes bēru organizēšanā - Valteram, Vijai Jermacāniem, Māritei Zelčai, "Ritums", priesterim Filipam Davidovičam, Tatjanai Krimai, dziedātājām Annai Silei, Adriai Janišai, radiem, draugiem, kaimiņiem, kuri pavadija mūžībā **Antonīnu un Igoru Bogdanovus.**

MĀSAS GIMENE

Līdzjūtības

Balvu SDP "Saskaņa" pirmorganizācija izsaka patiesu līdzjūtību **Taisijai Smirnovai un viņas tuviniekim** sakarā ar vīra **VIKTORA SMIRNOVA** nāvi.

Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Viennēr mūsu atminā būs.

Šajā sāpju un skumju brīdī klusi mierinājuma vārdi un patiesa līdzjūtība **Igoram Smirnovam un tuviniekim, TĒVU** mūžības celā pavadot.

SIA LLKC Balvu konsultāciju biroja kolektīvs

No atmiņām paliek tik starojums maigs
Tā kā liedagā Sauliņa pēdas.
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.
Patiesi mierinājuma vārdi sāpju brīdi **Taisijai Smirnovai**, pavadot vīru **VIKTORU** mūžībā. Izsakām līdzjūtību **visiem tuviniekim.**

Vokālais ansamblis "Razdolje" un Tamara Ivanova

Cilvēka mūžs izskan kā dziesma,
Noriet kā saule vakarā.
Paliek tik kapsētā sveces liesma,
Paliek tik sāpe asarā.

Skumju brīdī domās esam blakus **Iliei un Igoram Smirnovam ar ģimeni**, pavadot **VIRATEVU, TĒVU, VECTĒTIŅU** kapu kalniņā.

Ārija, Anna, Valentina, Andrejs

Tais zilajos debesu lokos,
Kur mūžības plīvurs klāts,
Cauri ikdienas tumsai
Dvēsele ceļu ir atradusi...

Skumju brīdī mūsu patiesa līdzjūtība **Taisijai Smirnovai ar ģimeni**, no **VIKTORA** uz mūžu atvadoties.

Jeļena, Sandra, Leontīna, Anna

Koks nezina, kad vētrā tas lūzis,
Ne cilvēka sirds, kad pukstēt tā

stās.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Igoram Smirnovam ar ģimeni un pārējiem tuviniekim**, no **TĒVA, VĪRA, VIRATEVĀ** un **VECTĒTIŅA** uz mūžu atvadoties.

Kiseļovu ģimene

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdī tuvs un dārgs.

(I.Lasmaris)

Mūsu klausu un patiesa līdzjūtība **Taisijai Smirnovai un tuviniekim**, vīru, tēvu, vecvētu un vecvētēvu **VIKTORU SMIRNOVU** mūžības celā pavadot.

Bijušie kolēģi: Nikuljina, Baune, Semjonova, Galiniene, Aleksejeva

Es visu atstāju jums -
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā šai dzīvē ar jums
Kā raibs dzipars vijies.

(V.Kokte-Līviņa)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **sievai Taisijai, bērnu Marinas un Igora ģimenēm, VIKTORU SMIRNOVU** mūžības pavadot.

Anna K., Dzidra, Daina, Inta, Ilga, Līvia, Lūcija M., Olga, Maruta, Valentina Š.

Vakarzaigzne mirgo klusi,
Sirds nu mieru atradusi.

(A.Lūsis)

Lai mūsu līdzjūtības vārdi ir patiesi atbalsts sāpju brīdī **Valentīnai Andrejevai, Jānim un Leonīdam Putnāniem, viņu ģimenēm**, pavadot **MĀMIŅU** mūžības celā.

Virginija, Rihards Makarovi

Man nogura dvēselite,
Šai saulē dzīvojot,
Dod, Dievīni, vieglu dusu
Baltā smilšu kalniņā.

(Latv.t.dz.)

Klusa un patiesa līdzjūtība **Valentīnai Andrejevai**, pavadot **MĀMIŅU** mūžības celā.

Lūda, Inese

Uz ievu ziedēšanu viņa neatnāks,
Uz ābeļu un rožu - neatnāks,
Vairs ne uz kādiem ziediem viņa
neatnāks,

Jo viņa visiem ziediem cauri
ziedēs... (O.Vācietis)

Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Leonīdam un Svetlanai Putnāniem un viņu ģimenei, MĀMIŅU, VĪRAMĀTI UN VECMĀMIŅU** mūžības celā pavadot.

Žīguru pamatskolas kolektīvs

Saņem, miņā Zemes māte,
Vienu sirmu māmuliņu,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu velēnām.

Kad Dieva valstībā devusies miņā
māte, vecmāniņa un
vecvecmāniņa

JEVGĒNIJA OSTROVSKA,
izsakām līdzjūtību **dēla Jura un meitas Jādvigas ģimenēm un pārējiem tuviniekiem.**

Kaimiņi: Anna, Pēteris,

Ineses un Aivas ģimenes

Vēl bija jādzivo,
Vēl jāskata bija daudzu dienu
spožums

Un klusās naktis sapņiem jālaujas.
Vēl daudz bijī nemams, dodams,
mijams,

Bet stunda nolikta bijī dvēselei,
Kad mieru rast. (Rainis)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Nikolajam, Vijai Jakubovičiem, brāli, vīrabrāli MIHAILU** mūžības celā pavadot.

Nikolaja un Valērija Morozovu ģimenes

Vien tikai savu mīlestību varam
Tev, baltā dvēselīte, dot šai celā
līdz,

Lai aizej tu pa saules staru,
Kur tevi gaida mūžīgs dzīves rīts.

(K.Apšķruma)

Mūsu klausu un patiesa līdzjūtība sāpju brīdī **Nikolajam un Vijai Jakubovičiem**, pavadot **BRĀLI, VĪRABRĀLI** mūžībā.

Veikalui "Hestija" un "Sabine" kolektīvi

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-

SIA "Balvu Vaduguns", G.LIELMANIS
Iespējīgi SIA "Latgales Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀZA - 3001

Pārdod

Pārdod LB govi.
Atnesīs aprīli.
Tālr. 20247571.

Pārdod remontējamas
graudu dzirnavas.
Tālr. 29332209.

Pārdod Opel alumīnija
diskus R-15.
Tālr. 29332209.

Pārdod zemi - aramzeme - 13,5 ha,
2,5 ha mežs (jaunaudze);
māju; saimniecības ēkas.
Var veidot bioloģiski ekoloģisko
saimniecību.

Tālr. 25595755.

Lēti pārdod siena rulonus
Vecumu pagastā.
Tālr. 26468634.

Pērk

Pērk mežus, cirsmas.
Tālr. 29419597.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA "Meži M" pērk cirsmas un
mežus. Zvaniet 29324128.

</

